

ס ס ר

באר יעקב

קונטרס אחד מחבורי הארוך אשר תנני הארון
ד' צבאות על ידד וחמ.

י כ ל כ ל

הנהות וחידושים נכונים על שוע יורה דעה ועל נזכ אשר
סביב לשלחן יתנו :

ס א ת

הרב הג' וכו' מהר"ד יעקב ווילענציק רב בעיר זופראן .

ווילנא

בדפוס ר' יהודה לייב בן המחוקק מהר"ד אליעזר ליסמאן מיץ נ"י
שנת תר"מ לפ"ק

БЕЕРЪ ІАКОВЪ.

Замѣтки на вѣ. „Горе-Дѣа“. Соч. Я. Виленчѣка.

В П Л Б Н А. Въ типографіи Л. А. Маца, на Квасномъ переулкѣ д.

III. Кіемя № 1125, 1879 г.

Дозволено Цензурою. — 17 Октября 1879 г. Вильна

במקהלות רבנות קודש סגני לכו"ע נאמנה כי לא נפלתו השם לעמנו להוציא לאור
 מחברתי זאת הקטנה (כמוותה וגדולה באיכותה ח"ל) ערם הראתיה לנאוני
 זמנינו המפורסמים ויחננו עידיכן . ולמען יאמנו דברי אלה סגני נאלץ להדפיס פה לבגוס
 בקלרה . ומאח כבוד הגאוניס האלה חבקש 'סליחה אשר לא הדפסתי בשלימות אח מחברתי
 חסלה שלהם היקרים לי . ק יסלתו לי יחד סרבניס הגדולים אשר חזכו ידיהם על מחברתי
 ולא הדפסתי אח חושבתתם וחלחלם . כי הולאת הדפוס רבס עלי ולא במעל עשיתי זאת .
 ויהי כי יחנני ס' וימלא מחברתי זאת חן בעיני ממלכה כבדים וגוי קדוש ויסייעו לי
 להוציא לאור מחברתי הגדולה אשר על חסן משפט ויחד חידושי על יו"ד אשר גם אחס
 בשם **באר יעקב** קראתים והסכמת גאוני זמנינו עליהם (כאשר אעתיק פה לבגוס בקלרה)
 ואז אדפיס אח הסכמתם למען יהיה לעזרת ספארת בראש מחברתי . ואחבקש מאח אחי
 ועמי לחמך גידי כדוי שאוקל להוציא לאור מחברתי **באר יעקב** סג"ל על חסן משפט
 סג"ל והוא צאר מספיק על חסן סג"ל ז"ל כחצית מחצית סג"ל על סג"ל ומסודר חללי
 ח"ל על סלכות סלואה ועולף בערך ארבעים בייגין . אקוס כי יהיה לתועלת גדול להלומדים
 ח"מ כאשר סעידו הגאוניס בהסכמתם . ועמנו סעומכים יהיה חקיקים על ראש סכפ"ל למזכרת נח :

חוסס יוס ג' י"ד אלול סתרל"ט ליזירס

יעקב ווילענציק אבר"ק זופראן .

מחזיקנא מיבוחא לאנשי סגרי זופראן י"ץ אשר אני מסחוסף בלילס זה ששס שניס
 וככל סוז יחאמנו לחת די מחסודי אשר יחסר לי . בגלל זה יברכס
 ס' באגשר ועושה ואורך ימים ועטום חיים יוסיעו להם מן סשמים : כרעוס וכרעון אוכבס :

חמחבר .

מכתבי תהלה מגאוני זמננו

מכיר חנכי את כבוד הרב המריף ובקי משנתו
 זכה וידיו רב לו בפלסול ופגרת בש"ס
 מוכר'ר יעקב נ"י כהמפלג ה'שים מוכר'ר דוד
 זל"ל וגם לחיחי חידושויו ה'קרים הן על גמרא הן
 על שו"ע יו"ד והן על פסקי דינים והנה ראה
 רחמי כי דברי הפוסקים הראשונים והאחרונים
 כמה ערוכים על שפתיו, ורב חילו לאורייתא
 להוציא העלמות לאורה ולזון ולהורות בהלכה כו'
 כו' ויפוט מעינותיו חולה כו' סכ"ד הכותב ומחם
 לכבוד התורה ולומדים. יום ה' כ"ח אדר
 תרל"ג לפ"ק ווילנא.

הן כבוד הרב המריף ובקי משנתו זך ובקי
 הגדול בחורש ומופלג ביראת ה' עהורה
 בש"ס מוכר'ר יעקב נ"י כהמפלג ה'שים מוכר'ר
 דוד זה מכבר נודע שמו בחיבורו ה'קרי
 תהלה לדוד" אשר ממנו נודע אלינו מהלות הרב
 המחבר הג"ל נ"י מאז, והן עתה כראוי כבוד
 הרב הג' הג"ל נ"י את דבר חידושויו ה'קרים
 וכנסותיו על שו"ע יו"ד, וגם קיצוריו דינים
 אשר הוציא כבוד הרב הג' הג"ל נ"י משו"ע
 ה"מ להלכה ולמעשה וגם הרבה חידושי דינים
 מד' האחרונים זל"ל אשר אסף בצרוע ידו,
 ורחמי כי רב כמו וחילו לאורייתא וידיו רב
 לו לכיום יורה וידן כו' כו' . . .

נאום **יוסף** כמותר'ר **רפאל** ולחיה
 מפ"ק הג"ל

וחתמתי כיום יום ה' וא"ז השני — ברבתי —
 (לפ"ק) העלה לכל מקום אשר יתקבל לכם (לפ"ק) לרצון כבוד הרב הג"ל
 שיחי פק"ק ווילנא.

נאום **בצלאל** ברי"ם **הבהן** מפ"ק הג"ל

נאום **בצלאל** ברי"ם **הבהן** מפ"ק הג"ל

הן בא לפני כבוד האבנך הרב הגדול בחורש
 המריף ובקי כו' מוכר'ר יעקב נ"י ובידו
 מחברת אשר חיבר עבוד הרב הג"ל על
 שו"ע יו"ד וכו"ל חיבור כולל כמה אגרות נכונות
 על שו"ע יו"ד והס"ך והט"ז כו' וגם חיזה
 חידושים נכונים והערות באיזה מקומות בש"ך
 וט"ז והאחרונים והוא נלמד לכל הסוגים בשו"ע
 יו"ד כו' כו' לכן ראוי לאחזוקי טיבותא לכבוד
 הרב הג' הג"ל על אשר ערה ויגע הרבה בזם
 וסקל המסילה והוציא לאור כוונת דבריהם
 והסיר חשכת השינושים כו' והוציא לאור חוכן
 דבריהם ועומק טוהם וכבר זכו ליה מן שמיא
 וינא מניטין שלו בחיבורו אשר קראו בשם
 תהלה לדוד" כהסכס גאוני זמנינו כו' ולכן
 חמינא לפענא עכא יאשר חילו ומפן ד' בידו
 לכבוד התורה ולומדיה. יום ד' וא"ז מנחם

כה כראוי ידיו הרב המור כבוד המריף
 ובקי כו' בש"ס מו"ה יעקב שיחי רב בק"ק
 ופראן את מחברתו הערות ודינים מחדשים מספרי
 האחרונים. וגם אשר חידש מדעתו, ולאשר
 רחמי כי דבריו ישרים אמת, סגני לקבל חייה
 את ספרו כאשר ינא מנהד"ק עפ"י רשיון סקיר"ה
 וראוי לכל חובבי תורה לחמוך בידו הרב הג' הג"ל
 למען יוכל לבצע את אשר העלה ביניעם רבה,
 בעה"ח לכבוד התורה ולומדיה. כו' ו' אלול
 תרל"ט לפ"ק.

נאום **שלמה** ברי"ם **הבהן** מפ"ק הג"ל

נאום **נח חיים אברהם** בתנאון
 ס"ר **ארי' ליב** זצ"ל שפירא חופ"ק
 ספרנאן יצ"י.
 יצליח לבצע מעשיו בחיים ומסר כ"ד סטחכ לכבוד התורה ולומדיה. יום ד' וא"ז מנחם
 תר"ל לפ"ק פה ווילנא.

מכתבי תהלה מגאוני זמננו

ג

כאשר כבר חמט בידי ב"ג הרב סג' מריף ובקי חכם ושלא מוכר'ר יעקב כ"י האבד"ק זופראן ובידי מחברתו גדולי דורנו כו' ט' וכשילא הספר לאור הדפוס ברשיון השענאר חקח בל"ג ספר אחד ונחתי ד"ק הכותב וחוסס .

כבר אחמתי האי פטור גברא הרב הגדול המריף ובקי חכם ושלא מוכר'ר יעקב כ"י האבד"ק זופראן מהרמנים בגלונים שיחיו אשר צמחומיסן זכו לי' ומשנתי לי' רבנן בחורה וגם אח חיבורו כללו ע"כ גם אנכי סגני לקבל בל"ג ספר אחד כשילא מביד"פ במחיר אשר יושח עליו ונחתי ד"ק ונחתי פה"ח יוס ג' ק"ו טנה

תרל"ח לפ"ק . דענא בארג .

נאום **שאל ועליג הבהן** חופ"ק תג"ל .

אקלע לאחרין גברא רבס ויקירא פ"ס סרנ סג' מריף ובקי המפורסס כ"ס מוכר'ר יעקב כ"י אבד"ק זופראן וכינו מחברתו חיבור יקר על ח"ס וירד ונחתי בו דברים ישרים ומטמים דברים רחין לאמון ורענו להדפיסו ולתקו ביעקב ט' ט' , וגם אנכי אקבל ספרו הנחמד כשילא מביד"פ טפ"י רשיון הקור"ס ט' לפניס תרל"ח פאלצק .

גם אנכי אקבל בלי נדר ספר אחד מהרב המלומד מריף ובקי כליל המדעים מוכר'ר יעקב כ"י האבד"ק זופראן כשילא מביד"פ . ולראי' באפ"ח יוס ס' י"ע חמוז , תבא הברכה פה רא ס' ין יל"ז .

אלכסנדר משה בלומ פוהר'ר צבי וצללח"ח אבן לפידות חופ"ק תג"ל .

יוס א' לסדר ואלס המשפטים אשר השיס לפניס תרל"ח פאלצק .
נאום **שאל** ברוב תנאון מוהר'ר **ישראל** וצללח"ח חופ"ק תג"ל .

וכאשר הראתי את מחברתי באר יעקב' על ח"ס לפני הגאונים הגדולים המפורססים מ"צ לעזת ווילנא כתבו בירם הפנה"ח ויל' בקצרה .

הן רחינו חידושים מספר באר יעקב לסרב הגדול המריף ובקי משנתו נן ובקי המפורסס כהו"י מוכר'ר יעקב כ"י רב בק"ק זופראן יל"ז וראינו כי הוא מבאר דברי רבינו הש"ך ז"ל בבאור נכון כעין באור מחלוקת - השקל על סמנן אברהם ז"ל וייסס סדר לחוטלת גדול להלומדים חסן משפט כו' כו' וע"פ מהראוי נח להיות בתומכי ידיו למטן יוכל להוציא אח ספרו סג"ל לאורס , סבחים על סתמוס בזה יוס ג' חק סיון לחדת לפ"ק ווילנא .

נאום **יוסף** במוהר'ר **רפאל** וצללח"ח ספק"ק תג"ל .
ונאום **בצלאל** ברי"ס **הבהן** וצללח"ח ספק"ק תג"ל .

דידיו עוז הרב המאוהב חרף ובקי. סיעה בו כ"ש מותר זלמן שמחה נ"י בהגאון מותר אברהם שמעון טרויב זצוקל מד"א דק"ק קידאן בקצרה.

אקלע לחמין סרב סג' סחרוף ובקי לנא מלא ספרא ופ"ח נאס דורש וגאס מקיים בו מוסר'ר יעקב נ"י האנד"ק זופראן ומחברתו בירו וגס בלרס בלר ספרוס שרים טפחי כסן ישמור בו' בו' ידלס פנינים לעטר כסס אד תפארס ולעדו בגדי סכסן הגדול ולסכץ כמו אח האורים וסחומים בו' בו' וסנס סרב סג' כמחבר סלזס לאו למסלפחי סוף לריך כשכבר סמכו ידיסס עליו גאוני זמנינו כ"י ורק ליקרס נפס סרב סג' בעיני ולאהבחי חליו סו' בחחי עס"ח ואמינא לפעלא טבא יישר חילו ולכשיאל ספרו מכיס"ד סגני לקבל בל"ג אח ספרו ולראי' באעס"ח.

זלמן שמחה בהגאון מותר'ר אברהם שמעון טרויב סק"ק קידאן.

פרינו מעראנטען

פאלצק

דענאבארג

- הרב הגביר ר' נחום ראבינאוויץ
- הג' אלטער קאבאלקין
- הג' אברהם יעקב וויראבייציק
- בנו ר' יהושע
- ה"ר נתן שלמה
- ה"ר אהרן שפרונסקי
- התנו ר' שמואל הירש וויטענבערג
- ה"ר יעקב דובער פרידמאן
- ה"ר אליעזר ריבקיין
- ה"ר שניאור מגאויליקסאנדרעווא
- ה"ר זלמן דוד יורעליט
- ה"ר אהרן שבתי פירוצינסקי
- ה"ר משה קריינמאן
- ה"ר זלמן שיינעם
- ה"ר יצחק ליב זלאסקין
- ה"ר אברהם מנדליק
- ה"ר אבלי מענדל
- ה"ר משה חשיץ שולמאן

- הרב הגביר ר' יואל פחמקין
- הרב הגביר ר' מאיר פרידלאנד
- הרב הגביר ר' משה וויטענבערג
- ה"ר חיים יאקובזאהן
- ה"ר יוסף שאצקין
- ה"ר אלי גרשון לעווינזאן
- ה"ר משה יצחק ריבקיין
- ה"ר נאב האלק תורוויץ
- ה"ר חיים לוריא
- ה"ר אהים א"ש
- ה"ר אלי רובין
- ה"ר יוסף משה גארדאן
- ה"ר מיכל פערסאהן
- ה"ר משה קאוואהסקי
- ה"ר יעקב יוסף תורוויץ
- ה"ר יעקב גארדין
- ה"ר אברהם נח פערסאהן
- ה"ר שלום לעוושטיין
- ה"ר שלמה זיוואו סקרעמענצוק
- ה"ר נפתלי בהגאון בעל פ"ת מיאנאווא

באר יעקב

הגהות וחדושים על שו"ע יורה דעה

סי' א' רמ"א ס"א י"ג. אומרים שאין לטניח נשים
לשמוע ע"י מ"ט זכ"ס ובמה שמיישב
קושיה סתום' על כל' ח"י עיי"ש. ויש לשיין בדבריו
דח"כ מאי פריך בגמ' מסבא נפקא מהתם נפקא.
ופירש"י דלכתחילה אסור וכדיעבד מותר אימא חי
מהתם סוי אמיקא נמי לפתחילא ונקיע דיעבד
משום נשים. דהא רבנא בר עולא ט"כ באגשים
ס"ל דלא חיישינן לעילוף כדאמר בגמ' בלוו
כרבינא לא אמרי. וי"ל דלרבה בר עולא משום חד
דשייך למיתני דיעבד לא סוי נקיע במשנה בכלבו
לשון דיעבד אלא ט"כ דגם בממאים ס"ל דג"כ
דיעבד. וזוה מיושב קושיה סתום' בתולין (דף ע"ו
ע"ב) ר"ה אלא נר עיי"ש דבאמת גם בפ' כל
הספולין סוי ג"כ תרי כנגד תרי : פ"ז סקמ"ז
מ"ט מהסיה דס' ק"ח ז"ל ק"כ : שם בסו"ד ועיין
בס"י ס"ב דד"ן ז"ל ועיין מש"כ בס"י ס"ג סק"ג
דד"ן ט' : שם סק"ז זכ"י בשם הרא"ש דילוף
שומע ואיט מדבר. ז"ל ילוף מדבר ואיט שומע :
סחבר פ"א אס הטילו הקהל כו'. שאלה פנשאל דודי
בגאון המפורסם סוחרא"ל שליט"א אב"ד דספרדים
בדעגאבארג איך שטעו תקנה מכבר שבלתי רשות
השו"ב דמאס איט רשאי שום שוחט לשחט
שום דבר הטעון שחיטה סן בעירם ואפי' בסביבה
השייך לעירם ונחא פיעבור איזה פו"ב על תקנה
דנא וישחט אזי יהיה שחיטתו נכילה ושחה
נמלאים אנשים ממקומות אחרים פ"ט להם עסק
מסמר שמה ושוחטים שמה עופות בלי רשות
השי"ב

סו"ב ומבקשים להודיע להעובדים על חקתם
אשר שחיטתם נכילה. והשיב על זה דודי בגאון
ס"ל בארוכה וז"ל בקלרה סגה בנידון זה שפרשו
ששחיטה זולתו יהיה נכילה כ' החכ"ם ס"ב סק"ח
דאפי' לדעה פ"ח שמיקל בהפ"מ סייעו מעט
שאינ בכלל הטלה איסור פיסול שקיטם בדיעבד.
אבל אס פרושו בפירוש דבריהם קיימין דרשות
לליבור לאסור המותר. וכן פסק בגאון מוסק
סדור אדמו"ר מלאדי זצוק"ל בשו"ע שלו ס"י ח'
סק"ג והביא ג"כ שם דברי החכ"ם דהפ"ח מיירי
בשלא פירשו וזה פשוט ומבואר. אך יש לדון בזה
ממקום אחר מי נהן להם כח לפרוש מזוהרים על
הסביבה שחזן לעירם ואף על הבאים ממקומות
אחרים שאינם מבני עירם דהגם בפירוש אמרו
בתולין (דף ק"י ע"א) גבי רמי בר תמרז דאכיל
כתלא וז"ל ר"ח וליה לך חומרי מקום כו' והשיב
חזן לתחום אכלתינהו. וכחכ המדכי שם ס'י
הש"א וז"ל וכאן נהגו הטם שלא לנהוג חומרי
המדניה ומנהגה אלא בחוך התחום כמו שפושין
חקנות לשום דבר וגוזרין על מי שעובר החקנה
ואס יש אדם שעובר על חקתם חזן לתחום המדינה
לא עבר על הגזירה שאין חקתה נוסחת אלא בחוך
התחום פ"ב ועיי"ש עוד דגם לענין חוך התחום
הניה בל"ע אך הרמ"א צו"ד ס'י רכ"ח סל"ג
הטלה להלכה דאסור לעבור על חומרי המקום
כ"ז שהוא בתחום העיר עכ"ל אבל שיחול חקתם
חזן לתחום זה לא שמענו. ומ"ש הסביבה

ספיקה לעירם לא ידענו כמה היא שויכה לסם ולא מבני על האשים שבאים ממקומות אחרים ומתגוררים רחוק מן העיר בודאי לא חלה עליהם החקקה כי גם אנשי העיר צבואם לסם לא ידעתי אם לריכוס לסוכר כי זהו ועוד אחרת דעה מבואר בס' רכ"ח ביו"ד בהג"ה ס"כ ח"ל קהל שגאו אישורים שאין לציבור יכולין לעמוד בהם ח"ל לקיימם ע"כ והוא מפסקי מהרא"י סי' רכ"ב בו' בן בנד"ד מה שגאו אף על עופות וכו' גזירה שאין יכולים לעמוד בה דהיחזק אם דר אחד רחוק כמה מילין ויצידיק לו לשמוע בן עוף ישלחם לטעו"כ הלא יעלה הסולחה מהשלוח יוצא מן הסל מן העוף גם כי יצטרך לפעמים לכבוד אורחים כי עכ"ל דודי הג"ל וסעתיקה בקיצור מכת"י שלו :

ספיקה שם הרב מו"ה שמחה ושיין בטוב"י מה"ח חו"ד סי' ז' חשו' מכן המחבר שכחב על הסמ"ג שכתב לק' להגאון בין אדם לבהמה ומלאחי גם חיבת גמול מהמחבר סמ"ג פ' במדבר שכ' ח"ל ומ"ם בפריי ראו' משבת ים שם חסרון הניכר בדפוס חילו חיבת ח"ל ולרשב"ג ספק מן החורה סוי ספק דאי מדרבנן מאי פריך מימחל סיכי מסלין לעקר מלוח מילה לגמרי בשביל חששא זו : טוב רחמי שהעיר בזה בנימוקי רי"ב אך לא ספיק מה שהגיס שם :

שאלה עגל שנפחת סוף שמה ימים ומלח עם שאר בשר איך לדון על דבר הבשר :

תשובה אנה הדגול מרובם העלה לאסרו בדיעבד רק האם האיסור הוא ממחמת ספק שמה לא בלו לו חדשו וכמבואר בטו"מ סי' ז' חס' ששזו וא"כ ים לדון על דבר הבשר כמס"כ השבו"י בחשו' ר"ב סי' ק"ט שהבשיר באם נמלח בשר שנמלא קוץ בחלל סנוף (שהוא אסור מספק שמה ניקב אחד מהאברים סגימים כמבואר בסו"י ר"ח) עם בשר בשר ופסק להחיר הבשר הבשר בקליפה משום דהוי ספק ספיקא שמה לא ניקבו אברים סגימים ואח"ל שנקבו שמה הלכה כראב"ה דמליחה אינו אוסר רק כדי קליפה אף בשמן בן ים לנו לדון להחיר הבשר הנמלח בקליפה מס"ס שמה בלו חדשו ואח"ל לא בלו שמה הלכה כראב"ה דמליחה אינו אוסר רק כדי קליפה : והאוב"י מ"ק חו"ד סי' כ' השיג על השבו"י וכתב דאין לחשוב להראב"ה לספק נד הרבה הפוסקים שהולקים עליו : ולעג"ד הרבה מגדולי הראשונים והאחרונים עומדים בשיטתיה דסמ"ג בסו"י ק"ה בשפ"ד אות ל"ד הסכים להשו"י לחשוב דעת רשב"א לס"ס בהפ"מ וספורת מלוח דהרמ"א ומר"ם שאדווח סכמימו דהעיקר בהראב"ה אף בשמן עכ"ל וכו' דעת החוס' והרא"ש וסר"ן בשם הראב"ן והרשב"א בשם הרמב"ן ורשב"ם בתשובה : לכן הגר"ה דכספ"מ וספורת מלוח ים לסקל ועי' מ"ם המחבר בעלמו בספרו מנ"י וגם בחשו' מח"ס בחי"ד האריך להשיג על טוב"י ספרים עומדים בשיטת ראב"ה : רש"א

- סי' ב' מ"ו סק"ט בסו"י ח' ס"ד כ"ל : ש"ך סק"א בדלקמן סי' כ"ח כ"ל :
- סי' ג' ש"ך סק"א כמס"כ הרב בסו"י כ"ה סי' כ"ל :
- סי' י"א ושיין באר"ח כ"ל :

סי' י"ג ש"ך סק"א דע"כ במעי אמו לגמרי' שהרי אינה יכולה להיות אחי' טעם אחת אחר שינא לחויר העולם : ים לשיין לפ"ז לחם בן כל בהמה האכלו לתשרי עובר במעי אמו חיפות ליה מדאלטרדין קרא לאסור השסועים במעי אמו : ואולי צריך כל בבסמם לחלב וגידין : מ"ו סק"ג וביולא בזה מצינו בפירש"י שם (דף ל' ע"ב) ואי משום דאין בו בחבב איסור חבב מן החי דאינו טעון שחיטה כי לכאורה ים לעיין דמאי חליא בזה הא למ"ד אין שחיטה לשוף מן החורה (חולין דף כ"ח ע"א) מ"מ מודה דאחמ"ח טובב בו : וי"ל דלמ"ד נמי אשלמה"ח מ"מ נחירה צפי כרש"י בחולין שם אבל תגבים באשיות בעלמא סגי וא"ל אחי' נחירה והכא כמ"כ ח"ל אחי' נחירה :

- סי' י"ד ש"ך סק"ז אחי' היחס אמו מרישה יתיר בשחיטה עלמו כ"ל :
- סי' מ"ו פר"ג משבטות סק"ג סביא דאי' משבת דאמרו שם מימחל סיכי מסלין : עיין מה

באר עקב

בין המים האגולה ובין הנהלח נאכלת דשמוס
 סימנים הם יכולים לחיות לדברי בה"ג עיי"ש
 חרוץ ע"ז עיין במתניות מס' ברייתות פ"ס מ"א
 בגליון שם בשם הגאון מוהר"ר בונים ז"ל :

סי' ל

באח"כ בק"ס ופר"ה מכשיר ככל גזוי
 ככאן יש מקום לטעות דגם בדין הראשון
 ב"ש בהם חסרון דהשלם מלטרף גם בזה מכשיר
 ובאמת המטיין בפר"ה יראה דלא סביר רק באין
 בהם חסרון אבל בדין הראשון מורה דהשלם
 מלטרף ועיין בפמ"ג אדרבה הטחיק דין זה דהשלם
 מלטרף משם ספר"ה והתימא על החת"א כלל
 ע"ז סכ"ז בשם הפ"ה ראון השלם מלטרף :

ועיין בשפ"ד סקל"ד :

סי' ל"ג

ע"ז סק"ז בס"י זה ז"ל בס"י כ"ג :
 מחבר ס"א ואוזבו גגו זה שימחה
 עיין בה' גליא מסכת חו"ד ת"א שצ"ר דהרי"ף
 וברמב"ם והסמ"ג קיימי בשיטת ריב"א שסכ"א
 המרדכי הביאו סב"י וכ"ד המחבר שהטחיק לשון
 הרמב"ם ובאר בארוכה דעי"ך להלכ"ס כמחש
 ודלא כדעת רש"י ורסב"א שהטחיק טעור וקוטב
 דבריו כדעת ריב"א והרי"ף והרמב"ם והסמ"ג דא"ה
 הושת עקובחו במשכו וכן סמעי סיו"א מן הזפק
 והוסק. באמצע הנה מה שנמחה למעלה על הזפק
 בין הושת והמע"י הוא הושת שהולך עד המעי
 ודינו הושת ומה שנמסך למטה זהו זסק ולא
 כמו שהציעו רש"י והרשב"א דהושת נמשך מהזפק
 ע"כ כתבו מה שנטעה ככסוי על הקדירה אבל
 שיטה ריב"א כל האורך שלמעלה על הזפק הוא
 הושת עד המעי ורחבו למטה טעורו כל שנמחה
 עיי"ש דברי טעם שדקדק מ"ש נמחה ולא
 אמרו נמשך :

סי' לד

ע"ז ואם נשאר ממנו כ"ש למעלה
 ולמטה יש להעיר בהרע"ב פ"ג מ"א
 שכל חפ"י לא נשתייר אלא חוליה אחת למעלה
 לצד הראש וחוליה אחת למטה לצד הריאה ש"ב
 ולא כר' יוחנן ובמסנה"ב שם פ"י או שנסדקה
 והוא שישתייר כ"ו כל שהו ועיין מה שאכתוב
 ח"ס בס"י ש"ג וס"י ש"ט ובקונטרס האר"כ"ה ת"ל :

סי'

ב"ה (דף ע') כתב שצ"ל ששמיני שלם בסמיני
 של יו"ט אסור לשחט ביו"ט : יש לעיין דהא
 בחוס' שם (דף ד') כתב דלפענר לא אמרינן מנו
 דאחקנאי לבין השמטת אחקנאי לכולא יומא :

סי' י"ן ש"ך סקל"ד בס"י קפ"ז סקל"ד כ"ל :

בהג"א ח"ק ד' כר"י נפרדות כ"ל :

סי' י"ח פ"ת ח"ק ז' דס"ס נגד חוקים עיין

בש"ס של הגאון מופת הדור מוהרש"א
 מלאדי מה שחידן על קטיו"ה זו משום דיש כנגד
 חוקה סבין עיי"ש ועיין ס"י כ"ג שם בק"ש ז"ל
 בגד"ז גם הסב"י מודה כ"י שכל ז"ל דעובדא
 דכשנ"י ה"ה דהושת נשאר שלם עיין שם
 בשל"ס והנ"י לא כתב דק חף לשת' סע"י
 ר"ל לפירושו של הסב"י אבל הסב"י מחיר גם
 בזה : שם ח"ק י"ח דוקא ביונה ולא בשאר
 עופות . במקור הדברים בחפ"ו מבר"ם פארווא
 חט' פ"ג דוחס חילוק זה וכתב להרבה בשאר
 עופות יש להחמיר יותר עיי"ש :

סי' כ"ב מ"ש בנימוקי רי"ב ק"א נפת"ג שפתי

סק"ח והמכני שלא הזכיר שהניח זה

כפמ"ג כ"ע :

סי' כ"ג מחבר ס"א וטעור פסי"ה כ"י עד

וישחופ כ"ז מיוחד ובש"ס הקטנים

דפוס המשפירדס ליתא בלמח לכל זה : ש"ך בק"ז

אין להקשות הא כתב הרב ס"ס כ"ז כ"ל :

סי' כ"ד ט"ז סק"א הא דפסול כ"י והלכה

למטה מסוי כ"ל : שם ס"א וכן

אם שחט משום הראשון בחלטה כ"י הרשים בזה

כבא"ג פ"י בר"ר חושיעא ונראה דט"ס ז"ל

כפ"י סב"י ברמב"ם ועל וכן אם שחט דוב

סימן אחד נבחה היה לו לברשים פ"י

בר"ר חושיעא :

סי' כ"ה פרמ"ג שפ"ד סק"ס ופ"ה הסכים

ז"ל והב"ם :

סי' כ"ו מה שהקט"ה הפלתי שם לשיטת

בה"ג דעי"קור סימנים לא הוי

עריפה אלא שאין שחיטה מועלת לו מריש' אלו

עריפות דהא י"ל דע"ז טונה התורה להקביל

שים לסמוך בזה על בקיאת הצדקים וקבלתם
 איש מפי איש ושומע הוא לסמיקל מהצדקים
 בקבלתו מפאם שני טעמים שהאריך בזה בחשו'
 כ"י ומסיק אחר כל פלסולו וז"ל מסני חרי עטמא
 ולפע"ד להקל בנקבי מורנא כל שיש לומר שנעשה
 אחר פהיטה ושומעין להצדקים להקל פתי קבלתם •
 אמנם כ"ז בנקב פחות שיש לנו לומר שלאחר שחיטה
 פריש לא חף שיש מראה אודם אשר יש לנו
 שמורה שנעשה מחיים שומעין להקל • אבל אם
 יש נקודות שמורה או אדומות ואין בהם נקבים
 וגם בזה או מוכרחים לשמע קבלת הצדקים
 אמנם לריך במוכח להסויר להצדקים שלא יקלו
 בזה כי כל אם הנקודות מורים שהוא קדוש
 שעלם מהמת מבה יש לכתור בזה ומאן משים
 זכו הדבר שאמרנו שהנקודות שסבר (ברב שמואל)
 שיליו על נקבי המורנא בה די לע שלא יזיקו
 עוד עלמן • וכשביע השונה דודי גאון ס"ל
 לפני גאון גדול אחד מפורסם כתב ע"ז וז"ל
 צעין הנקודות אדומות שחן לנקבין יראה לו
 עוד שיש להבחין אם הסור מלד עלמו אם היו
 מפשיעין אותו מן הריאה וראו אדום ורק מה
 שהחיו מראה אדום יש להכשיר בפשיעות ואם
 הסור מלד עלמו אדום אז שייך הספק המורנא
 בדברי גאון המשיב :

סי' ק"ג ג"ו סק"ג כל סביבותיו כל"ל : ש"ך
 סק"ג וכסב ס"ך כל"ל : בחבר ס"ז חוץ
 מהריאה כפירה • ע"י בפי' מ"א ע"ז סק"ט
 ובס"י מ"ב ס"ך סק"ג : בפרמ"ג בדו"ט ח"ל
 מסבנות איח ס' בועס על סקמט וחסרון בחוץ •
 ז"ל בפנים : ושם כיון דר"מ פוסל חסרון בחוץ
 ז"ל בפנים • ואף שאינו גדאי לחלוק על השמ"ח
 ופמ"ג מ"ת אומר כי יש כפאן מקום עיון דהמחמיר
 בבוטם הלא הוא ר' יוסק (תל"ק דף מ"ח ע"א)
 ור' יוסק גוסא איס ליה (סס מ"ז) דחסרון מפנים
 לא שמים חסרון ולחד תרולא (עירובין דף ז' ע"א)
 אין לעשות בפרי גמאי או כחרי אמוראי חפי' סיכא
 דלא סחרי : אסדדי ? — רעק"א חות ג"ה חמפ"י
 שהקרום : אסדדי : ס"ת סימן ל"ז חק"ד פיון
 בס' י"א שפשיב על ספ"ת שחן מקום לעטוס
 סביבא חש' : סר סרקל בסוף משמע שרצו
 לפסוק

סי' ק"ד בפרמ"ג סס"ד חו"ק י"ז ומ"מ מ"ם
 להכשיר בו יש לעיין • כבר קדמו בזה
 בשמ"ח : גם חו"ק מ"ד חסרון מפנים כל"ל :
 רע"ק אוקיח אבל בדרי ממע בו וכ"ס בשמ"ח
 ס"ג • ועיין בשמ"ג שהאריך בזה :

סי' ק"ה רמ"א ס"ז ויש מכשירין חפי' בעבורים
 וסרוחים בו לנורך הפסד מרובם • סייעו
 אף באין עטרים וסרוחים וכטעם דקשה לו בדיקת
 כשמשונות אך מש"ך סי' ל"ז סק"א לא משמע
 ק בו חולם לדינא • יש לבחמיר שפ"ד סי' ל"ז סוף
 חו"ק א' וברע"ק ככה העתיק דברי הס"ך ולא זכר
 את דברי פמ"ג שהחמיר לדינא : ש"ך סק"ו בריש
 סי' מ"ב כל"ל : אם נמלא מורנות ויש נקבים
 ויש אודם בשטח סביב הנקב הנס הלבוס כתב
 אם נמלא אודם וסביב הנקב עריפה וכ"כ בסמ"ג
 בשפתי סק"ח דמורנא אם הנקבים אדומים ודאי
 מחיים ערשו דאודם מוכיח עכ"ל אמנם בהב"ט
 סק"ג מביא בשם ד"ע מטעם שהכשירו נקבים
 אדומים ומורנא כתובס ותמה עליו וכתב והפשה
 שקיון לאודם שנכתבי לעיל (ולעיל סק"א כתב
 לחלק דאודם שסביב הנקב לקוחא הוא וביולא
 ממנו אודם דרבו הוא) וסיום חו"ק אין כל אדם
 וכול להכשיר בזה (פי' שריך לזה בקיאת הצדקים)
 תלגנטי סרד סקמ"ג ביחא בשם חס"י ב"ח החלשות
 סי' ע"ז וס"י מ"ב סק"ב המורנא אדום • ודך
 סביבותיו וק' דרכס וכשר יעו"ש חו"ש : וסיום
 סק"ב המורנא ידועין להצדקים וסב"ג מביא
 פלוגתא בזה בשם מהרי"ט ומברש"ג כתב דמריפה
 באדום ובשם מהרי"ט סמיט כתב דנקבי המורנא
 אדומים • וראיתי מ"ס דודי כרב גאון הגדול
 המפורסם מוכרס"ל הגאנ"ד דספרדים בדענטענארג
 יג"ז בחשו' לחכס אחד וז"ל כטיבו חא אשר דכח
 בס' פרי חבואש יבבאר הנקרא ראם הפריס
 סקס"ז ובס' גאירית עינים דלא פליגי וסמח"ד
 מיירו באדום ודך וכמ"ס בחשו' סב"ח משפ"ס
 וזה דבין של נקבי מורנא וכמטריפוס מיירי באדום
 וקשה שמורה על לקוחא שנעשה מחיים • ובס'
 גאירית עינים מביא עוד לחלק בין אדום כשהוא
 ריאה ובין אדום ממע • ודעת דודי הגאון ס"ל

באר יעקב

לפסוק קן ובחמה הרי הסמ"ג והלב"ג והב"א פסקו כהב"ג שחמה עמודי טורח"ועל חסו' הר סכרמל כשינו בס' מאירת עינים :

סי' ל"ח ט"ז סק"ד והגם משיחון כ"ל :

סי' ל"ט ט"ז סק"ד חמה מבשר הריאה שארץ

מן הסרכא ל"ל ודוקא שאין כסירכא קלרה מבשר הריאה : רמ"א ט"ז וכן אם היתה כל הריאה דבוקה בשדרס . ע"י בד"ח פח"ע סי' ג"ה שכתב דיש לבגיה ברמ"א ובמקום ריאה ל"ל חמה וכו"ס במהרי"ו כמו שהטקיק בד"ח לשונו כשיצ"ק ק"א וט"ס בד"ח שם ובמקום ק"י"ט ל"ל ק"א : ש"ך סק"ב שכתב טוחה לפסוק טו' כ"ה ברמב"ם כפ"י המשנה פ"ג דחמ"ד מ"ד . ויש לחמוס דכפירושו למשנה כבינה שם כתב וז"ל ואמרו משקין להודיעך תועלת בי הפסקאה . קודם שחיטה יחיר ריאה וחס ים שם סרכא חלשה . נשמחה ונכרתה וזהו עד פירושו בחמ"ד . ובחימה יואר גדולה מסחירה פירושו ממקום למקום כמ"ס בשלטי הגבורים . מולין סי' לחו וזהו בו :

סי' מ"א שו"ב בדק בחמה ולא סרגים ולא

רחם שום נקב בחצר הכבד ואח"כ כשחלש הכבד מן חצר הכבד נמצא בחצר הכבד נקב ושפה סביב לו ולא ניכר שום חולי ולא שום רקבון ולקוחא בחצר הכבד . ובגד הגקב' מפוזן בליטה ככבד שיהיה נקנסה בחוך . הגקב' וסחמה אוחו ונשפתי הגקב' במל"כ נמצאו סרכא דקות אשר מה נראה שח"ה . הכליטה סרכא ודבוקה לשפתי נקב שנחל"כ גם נמצא סרכא . דקה וכריאה חלל הכליטה שכבד אשר אפשר שיהיה על הכליטה והיתה סחמה ג"כ הגקב' כ"ל [שמו הנידון סחמה כעקרי דינים יו"ד סי' ד' . אוח' ח' בשם בית יודא] והיה הפסד גדול מאד וסחיר דודי כנאון מוסר"ל כ"ל . והחמ"ס שהפגרו עמו בשאלה זו חף שהסכימו להחיר ראה ח"ך שמסחכלים זה בזה . לכן באר טעם החירו באריטוס ומסל"ה באר הטעמים מדוע חנקב ערפשא דכבדא פריפה [שהוא טובע עכ"ל] טעם הוא פנו ~~הוא~~ חנקב הכבד עריפה סוף שחנעל הכבד כן נקב . פ"טס יגרום שינעל כל הכבד . והאר"ך סרנס צביאור טעם זה

שכובא בשוסקים . טעם נ' דכנס ידוע שחוס גדול יש בכלב שהוא מלא דם וכן ככבד יש חוס גדול וחצר הכבד מפסיק ביניהם ע"כ כשיש נקב בחל"כ יגיע גם חוס הלב על הכבד ויקלקל הכבד . טעם ג' שחצר הכבד הרי הוא כקנה הכבד [והוא טעם ריח"ז בשל"ג] . טעם ד' מכוס דחלל כנוף מלא מים ובאים כמים דרך הגקב ונקפאים ותיקצים הריאה [סר"ח סי' ג' בשם מהרי"ו וכו"ס בס' זכח שמואל בשם מהר"ן] . טעם ה' שהריאה כולה מלא רוח וקלירות . והלב מלא בלו דם דהיינו חמימות וחלולה שסריאה . מנסח על הלב ומקררו חונה יכולה כבדמה להסתיים מפני חמימות שיש בלב . ולכן מונח בלב חוך הריאה שהריאה מנסבת ומקרר ללב כדי שיסוף שניהם . שויים במוג הסוס ואם ניקב חצר הכבד לא בא חמימות הכבד אל הריאה ותיקצם הריאה [בז"ס בשם מהר"ן כ"ל] ואחרי שהאר"ך הרבה בשטמים הללו וזדין סוז בפלפול וסברא פסיק וז"ל סנה נחבאר בשלשה טעמי סיאר אשר כל אחד ראו לכוון עליו כהפסד גדול (א) דסחימה הכבד מוכי (ב) לחלוח שהים מתחילת בריוחו (ג) לחלוח שהסרכא סחמה הגקב' . ואף אם לא נמלט אחד מן הכיתרים לסיאר גמור מ"מ מידי ספק לא יאל ויש כמס ס"ס שמה ניקב מתחילת בריוחו ולסמוך על הלבושים ונוכ"י ואח"ל דאפי' מתחילת בריוחו טריפה יש לסמוך על מה שנחבתי שכנגד הכבד כשייה ואח"ל כנגדו ג"כ טריפה וכמ"ס סרמ"ג והכו"פ כנ"ד ששכבד סחמה יש מקום נכון דסחימה הכבד מהני ואח"ל דסחימה הכבד ג"כ לא מהני יש לסמוך שהסרכא סחמה הגקב' וכדעה הך פוסקים שמכיוא הש"ך כסי' נ' ואף אח"ל ששם לא נסמוך עליהם אך כנ"ד שאין סדין מהש"ס הנו דלא להוסיף רק סיכא דיש נקב ברור בלי שום ספק המתיר כ"ס כנ"ד שיש כמס וכמס לדדי סיאר ואחרי שהיה הפסד גדול הארתי . ואמר דכל כי האי מלחא לימרו משמאי :

בס"ד טרפס הכבד לביח הכוסוח ונמצא מחט וח"ט נקוב משני לדדים וססרכא הוא נגד פי המחט . סנה בש"ס (מולין דף נ"א) לא סוכר רק קול"ט דם אך סלמח דק כסי' מ"ט למד מק"א ומה ק"ד צבלתי מחט ליכא ודאי מאן דאוקר ואפ"ה במקום

בזוה: שפתי אוח ו' עש"ך למכשיר כו' ז"ע דבש"ך
לא מסיק כן לדינא להכשיר: באח"ט סק"ג לו
שאר קרום כו' סתימה . עי' בחידושי דינים
ללבושי סרד סי' ואלו אוסר כחלב ג' ימים למשרע
עיי"ש ועיין פ"ח סי' מ"ע סק"ג מ"ש בשם ס'
חומת ירושלים ס"ח ע':

סי' מ"ב ס"ז היו שתי מרות . עיי' מפ"ח
וטוטר"ד להגרש"ק שכחש דלח סי'
רחוקים זו מזו יש לזדד להסיר . ובר מן דין בשו"ד
דידי' אחת נקלפה ולא סי' לה שום פה לביות ואלא
ממסופן בכבד והכשיר משום דכוס צוטע ולא
מרה ויען כי ברנה פוסקים ס"ל דנעלם המרה
כשירה ויחר כנטול דמי יש לסתך ע"ז ועיי"ש מ"ש
תשו' קכ"ז:

סי' מ"ג רמ"א ואלו' נחנך במקום הדק פשירס .
וכ' צ"י ד"ס ועל מ"ש רבינו ואלו' נחנך
כו' והאשר דלא כו' גרים אלא ליטא קמא בלבד
כמו בטעמי דידן דלית זכו ליטא בתרא (בדף ג"כ
ע"ה) וזהו סרה תלוות מוסר"מ צו"ח ס"ד
מ"א עיי"ש:

סי' מ"ד פ"ח סק"ג אך כוא ז"ל חלק פלו
וסעלה דבמוגלא פשיטא דטריפס ט'
עיי' בתשו' שארית יודא מחתי בגאון תופת סודר
מוסר"מ מלאדי שכ' וז"ל ועל סטליא דמליא מוגלא
דלא מטיא למקום חרץ כו' טובג אחמ"ר ז"ל
להכשיר בפשיטות ובפירות שמיטא לי מיני' שאין
סשון וחשוב בעיניו רש"ח נגד רש"י ורש"ח
וסייעתם ועכ"פ בשפ"מ יש להקל עכ"ל וכן פסק
צ"ס' תורה יקותיאל כספק בשו"ע ועיין בה' משכנות
יעקב להרב בגאון מקארלין בחו"ד שהצריך להחזיק
פסק בשו"ע דאף במוגלא בעינן דוקא דמטיא למקום
חרץ . ובפ"ח במהדורא הניחא שלו הביאו: בחבר
פ"ב אכל אש ממלאו בה מים זכים . עיי' תשו'
שארית יודא בג"ל שכחג כל שסס זכים וזללים
אף שסס מלוחים ומרים י"ל דאין להחמיר כלל
ואין להוסיף על סעריפות ודלא כהש"מ ריש סי'
ל"ז ועיי"ש מ"ש באר"ת . וכ"ד סת"ס כוכב בש"ח:

סי' מ"ה פ"ב יאלו' סדקין למחן וסוחרו מחילין .
סמ"ח כ' בשם רמ"ל בא"ש שלו דלח
יאלו'

במקום מחט טריפס . מכ"ש סרפא דליכא מאן
דלוסר אפי' בשאר חיברים [עיין בש"ח סי' מ"ב
או"ק ח'] אפי' בלתי מחט מכש"כ דלכ"ס במקום
מחט טריפס אפי' לדידן . ובראוחי ק"ו זס עמדה
משחאס די"ל דקים לי' להגמרא דק"ד כו' כוכח
שניקב לחון אלא שבריא ועלה קרום וגסתם
וכמ"ש חז"ל אש אין שם מכה קורט דס מגין אכל
סרכא למאן דמכשירין בשאר חיברים ס"ל דתחובה
מחמת חיה חולי כל דהו שאינו מטריף וכמ"ש
סכ"ס שמחמת הגפות שעשה מחמת כח המכה
העלה הסרכא אכל לא . ניקב מעל"ע כלל וברמ"ח
ג"כ שכחג ואלו' נסרך ערפש בכבד לבי"כ יש
לבדוק בדרם כו' . ככונס שיש לבדוק חולי נקוב
מטיי נדדים או בק"ד נגד פי המחט אכל לא
שיסיס סרכא במקום ק"ד וחולי יש להביא רחי'
לדינא דלא מכא דאיתא בש"ס [שם דף מ"ח ע"ה]
אמר רב יוסף בר' מניומי אר"ג ריחא הסמוכה
לדופן אין חוששין לה העלחא למחיס . חוששין לה
ופירש"י הוחיל וחזינן בה ריעותא חלינן למכה
בדידה עכ"ל וריחא הסמוכה ישינו . עיי' סרכא
שסרכא . לדופן במבואר בכל הפוסקים וסגס ככאן
אי לא דעלחא למחיס סיס לריחא דין שאר
חיברים וכשר דהוי חלינן ססרכא . דווגן מ"מ אש
העלחא למחיס חוששין לה כיון דחזינן בה ריעותא
חלינן למכה בריחא כמשפ"י רש"י ואל"כ ס"ג אף
דאלו לאו הקן והמחט שנחנך בבי"כ בודאי הוי
חלינן ססרכא בריחא ריעותא כ"ד . דלא מטריף
דאין סרכא אלא בריחא כנ"ל מינו כיון דחזינן
בה ריעותא דתחיבת הקן חלינן . למכה בדידה
שניקב מעל"ע ומחמת זס העלה ססרכא . ועוד
כ"גן שכחג סכ"ס דמחמת הגפות שנעשה מחמת
כח המכה העלה ססרכא . מטעם זס גופא יש
להחמיר ולומר כיון דליכא מחט ונשח יש לחוש
לנחמסתם ואל"א בקי"אין בשעור נחמסתם . אך סיכא
דמחט עתא נזנח וחינו חוב או שמונה אפי' בין
החדרים הקצונים יש להקל בזס כיון דאפי' בק"ד
המוזר בגמרא לחיסור סיכא שחא נגד פי המחט
מ"מ בתונה סבר חלקו סוב"י וס"ג בעלמו על
ס"ז . והש"ך שמחמירים אש יש קורט דס ח"כ
בפרט בסרכא שאינו מחבר בש"ס מכש"כ שיש להקל

באר יעקב

לדון לסיחור עפ"י חבו' בר הכרמל דמחיר משום דכתיב
 רביחייכו. אכא בהשו' בר הכרמל כ"ל לא החיר
 רק בצופות בשאין חולעים תחתיכם אבל כשים חולע
 אחת הכועס מזה לא דבר (ועיין בס' עני לבנות
 סי' ל"ט ס"ג שאחרי שהביא דברי בר הכרמל כחז
 עליו ח"ל אך תמכני שלא דבר כלל מאותה שיש בהם
 חולעים מה דינו כי הם שכיחים מאד ופ"ו אינם
 מסתיקים ראוהו עכ"ל) דבאמת כשים חולע תחז
 וכגדו בוטה מעידה על הנקב לא שייך לומר כתי
 רביחייכו דאך שייך בנקב לומר כתי רביחייכו
 וכמבואר בחשו' רשב"א סי' ספ"ג ע"ד. נקב שמאל
 בדקין ונראה בעינינו שגנרל בן ואמרים קלה שכן
 דרשם אין בומעין גכס וכחז אל תחזם לדברי
 המחירים כי אין בהם ממש עפ"ל וכ"ם עקב
 שאח"כ נעשה ע"י חולע. אך יש לדון ולהחיר עפ"י
 סברה כג"ם בחשו' כ"ל שכחז הם דלא מקרי סרי
 לריעותא דמליאח החולעים לא סוי ריעותא טרגילים
 החולעים: לפיכך גדלים בחלואה. בן בגד"ד אחרי
 שמתו ורגיל סיות מליאח חולעים ככר אוויות לשבין
 זה טבל לחמר. כתי רביחייכו דלא ריעותא מקרי.
 אך בחלואה עם דברי כג"ם בלתי ברורים. ואף דיש
 לתקן דדוקא בריאס לא מקרי ריעותא משום דיש
 לומר אחר שחיותם צדים לכל בדקין לפי דעם שב"ח
 כ"ל אחרי שהאיעו שהחולע תחז וטעם פגנדו קשה
 להחיר אם לא בשפ"מ וגם בזה ל"ט וכן בהם'
 תפארת לבי. חו"ד סי' ו' אות א' כתב דאין מסירין
 מטעם דכתי רביחייכו וכוכא בש"ח. (ס) ואם מקלה
 החולע תחז וכגנדו מבחוק אין סוס ריעותא לפעג"ד
 יש להחיר בהם' ולסמוך על דברי כסר"מ ס"ס ל"ג
 ואף שהפמ"ג סי' מ"ג במש"ז סק"ו כתב דאין דבר
 ברור להבטיר מ"מ המיקל בהם' לא הססיד בלעבוק
 כש"ך כ"ל דגם בשאר אברים אמרינן אחר שחיותם
 פרים: ובדין בוטות שנקראו פאקין אי מוכי לבדוק
 שלשה ממיטו. סנראס שאריך לבדוק כל אחת ואחת
 ואין אחת מעידה על חנרתס וכחתי. ממה שסקטו
 על ברמכ"ס הביאו סטור. שגריך לבדוק: הסמפון
 שסתחיו של הכועס אם גמלא נקוב מריס. וסקטו
 מסא דחיי דקיימי למתי פגדח ולא אמרו לכו ולא
 מידי. וכן הקשו קופיח זו. על כר"ף וכרמכ"ס
 שכלריבו. לבדוק בוטות שמה יש מים עשורים
 וסרוחים

יאלו דרך ביה נקב כרופי אף שסוחרו מאליוסן
 כרופס כיון שילאו דרך מקום צר ה"א שיוחזרו
 כסדרן וכ"ל בשמו ככ"ז חולע עיי' במס"ח מטופו"ד
 מסגלון רמ"ק סי' כ"ו שכחז שכפמ"ג לא העתיק
 דברי רש"ל כסוגן ועיי' בס"ח: ע"ד הגמלאים כזר
 לווחה תוכין במחלח דקק מנפגים ומנחון כגדן
 בוטות ומדליחן כמראה הדקין אשר מלי ורגיל
 לכמלא בהם בימי בקין כאשר הם כשים על
 פני המים כתב ע"ז דודי כגלון בחשו' להכס אחד
 וז"ל כס נדון זה לא חזמן לי אך מה שחזמן
 לריאח (א) שמאלים בוטות זאין תחתיכם שולפים
 צא סדבר פשוט לסרות כחבואר. צפמ"ג במש"ז
 סק"ו. (ב) מלאחי וריחתי כמה פעמים חולעים
 אשר קנה החולע: בחוק הדקין ומה שלמעלה על
 הדקין כמו בוטות כרלחי כנחיות נרליח ונגליח
 שאין זה בוטה כ"א שזו ראש החולע וכרלחי אשר
 בלחי בלפני. ודי שטעם הנרליח על הדקין נתק
 כחולע מנפגים וזו רוחים בריח חותית חולע שלם
 צראס חז. וכרלח כ"י תוך לדקין וזכו עסי'
 נראה בוטה קטנה ועיקר החולע וקלכו בחוק הדקין
 וסדקין נשאר נקב מעליע נראה ובלוי זכזס יש
 לברוח לאכור. (אף דכפ"ך סי' ל"ו בקי"ו חולק על
 כ"ח ועל דגם בדקין אמרינן. אחר שחיותם פרים
 אך כהצ"ם וכפמ"ג ססטימו לאכור.) (ג) עוד ממלא
 עי"ה מנחון בוטה גדולה וכחולע מקלחו בחוק
 'דקין ומקלחו תוך לדקין בחוק הכועס כזה ג"כ
 יש לאכור וריחתי מורה שרש להחיר עפ"י חשו'
 ג"ם סי' פ"ס הביאו בפ"ח בסו' ל"ו סק"ו הגה
 לבד מה דלא דמי לריאח דבריאה אמרינן אחר
 שחיותם פרים ולכן כחיר שם אף כשניקב הכועס.
 אבל בנידון שגמלא ראש החולע בחוק הכועס כזה יש
 לתקן עוד מטעם אחר דבריאה קרום העליון ששל
 הכועס הוא עוד כריאח והחמקן הוא קרום שעלה
 מחמת מהם וכמס"ג בט"ז בסו' ל"ו בשם מ"ג וא"כ
 שבהחולע ראשו בחוק הכועס עדיין לא גיקב קרום
 כריאח. אבל בדקין עוד החמקן הוא עוד הדקין
 ולכן כחזו לנחוח כבוטות ולריאח אם הכפר שלם
 ח"כ כשראש החולע בחוק הכועס כזר ניקב עוד
 הדקין. (ד) וצט"ד דכח"ד אם תחז החולע במחלח
 הדקין ולמעלה יש פגדו. בוטה כהם פס שרש כח"ר

בעולם אף דלא כהלכתא - ופי"ו נראה ששם
 דמטיף י"ד בלא נסבר ונקטר ונחראל דמחבר
 מביא שתי דיעות וסרמ"א כקריע להחמיר מ"מ
 י"ל דזכו א"ס הסבר בחוק פטור אלבע אבל א"ס
 סוף למעלה מאלבע גם תוך ח"י ט"ס יש לנרף
 דעם המחירין לסמוך על המנהג להחיר למקלה
 מאלבע ולכ"פ לסמוך על דיקוחיו :

סימן נו באה"ט סק"ב וכו"י ס' פ"ו ט'
 עיין י"א ס' כ"ו סק"ד ש"ל ח"ל
 דפינא דח"ל להסתות דק כ"א יוס' ל"ח למקלה
 מק"ו ות"ח וט"ך [וכ"כ פ"ז] ושאר חמירי
 ודלא פניה סינל עכ"ל ודד"ן עמו :

סימן נח רמ"א ס"ו סינך יפה כמו שכלב
 קודם שפילס ע"ז גרסא לוח ב' ברע"ק
 שכתב ע"ד א"ס לא ראה לוחה מקודם עכ"ל .
 דע דתחלה ב"ח כליין דמס שכתב א"ס לא ראה
 לוחה מקודם קאי על סוף דברי רמ"א שכתב
 או פלאר גממא וע"ז סובב סוף דברי רע"ק .
 וכ"כ להדיא בל"ה כלל כ"ו לוח י"ד שמשס
 סעתיק רמ"א דין זה ח"ל שס או כורך ק"א
 בהמות א"ס לא ראה לוחה מקודם עכ"ל . ומה
 שגרס רמ"א ע"ד או פלאר גממא לוח א'
 למידושי רע"ק וע"ז סובב דבריו לענ"ד מדברי
 טראשוניס כו' גם כן ע"ס סוף וקאי אראש
 דברי רמ"א שכתב כמו שפילס קודם שפילס
 וע"ז משיג דהראשוניס לא ס"ל כן :

סימן נט ע"ז סק"א חסד שס וכ"ל אכל דעם
 טברס"ל דדוקא בשלשן בימד ע"ז :

סימן ס ע"ד סק"ס דמטוב"ל סוי פטרופ כל"ל :

סימן סג באה"ט סק"ס שאני הכא דאיסור
 מדרבנן ט' ל"ע שפתיק דברי ס"ז
 להלכס ועי"י בס"ך וננס"ק וננס"ק בס"ד ומ"ז דגס
 באיסור דאורייתא מסימן ע"ט :

סימן סד ס"ס גיד קמס סהג גממא ומ"ס
 כו' עי"י ככו"ס שמנקר אחר ברע"ט
 סעולס שנס"ל סוף גיד אחד גאויק ממלא אלא
 כנסמות זקרים כו' ועיין בתשו' חת"ס סי' ס"ט
 ונראה

ואדמויס וכן סק"ס סחב"ס קטו"א זו על סר"ך
 כ"ו סק"ד ולי גימא דבדיקה שלמס חסני ח"כ
 מאי קושיא עמא מסוס סבי לא אמרו מידי מסוס
 סממו על סר"כ שטשו מסחמא עפ"י דין ובדקן
 שלמס ומלאוס כשירים (ועי"י חב"ס ס' ל"ז סק"ס)
 ועי"י בתשו' חת"ס ס' מ"ט והביאו ספ"ח ס' זה :

סימן מט ש"ד סק"ד ס' מ"ח סק"ב חולי
 ל"ל סקלמ"ד :

סימן נא פ"ח סק"ב כיון שהרבה פוסקים
 חולקין עליו . עי"י פנ"ג ס' ק"ס
 כפס"ד לוח ל"ד הסכים לספ"ר לחובב דעם
 כפס"א . לפסק סעיקא כפס"מ וסעולס מ"ס לרמ"א
 ומר"ס פלדווא ססכינו דלעיקר היראה"ס אף
 בשמן עכ"ל ויש לסופק דהתום וסרמ"ס והר"ן
 כמס . הרמ"ן . והרמ"א כמס סרמ"ן . ורמ"ס
 בתשו' עומדים בשעת' היראה"ס כמ"ס לעיל
 ס' ט"ו :

סימן נב באה"ט סק"ח מעשה ק"א לפני
 בהרעולת כו' עי"י מס"ת משוט"ד
 להגרס"ק חס"ו קפ"ס :

סימן נג פ"ח סק"ז ע"ד האוויק סעומות .
 שמעתי מנאון אחד שדק כמו
 אוווח סעומות סביאו לפני וראש סהקבים סוף
 רק בעלויה של עור ויש הרבה כשר וסומן עד
 שמגיע לעלמות ולפעמים ממלא על סבב למעלה
 מעט גריח דס וכסחך מעט הכשר סוס סיס
 סעאר נקי ובריא לגמרי והכשיר ואמר שדי
 כבדיקה זו א"ס לא סרוחין סנגר דס סרבה
 מעבר ללעו"ס או ודאי דמי למפס שמוקס תוח
 סכנף אבל מספק חין לחוס וסעיד ססיה לפני
 כמס וכמה אוווח ולא קרס זה מקולס : ברע"ק
 אוק"ג שפתי דעם לקמן ס' כ"ו סק"ב . לא ממלא
 שס דבר מזה . וע"ס ו"ל במשכ"ס זסב ס'
 כ"ס סק"א :

סימן נד ס"ו רובו של כל אחד ע"ז גרסא לוח
 ח' הסייך לבאר סגר"ל . וסוף עטוח
 ונריך לרסוס לוח ח' על סעיק ח' על ולס נססק
 רובו של ע' . פ"ח סק"ג חיוס ג' סיחר עוד
 עכ"ל עי"י בלכ"ס שכתב ו"ל חיוס ג' לסיחר

רוחחין. מכ"ר ע"י עירוי חם אוסר. ככולו. לדעת
 הרמ"א במלח וזיר ולדעת הרמ"ל בשאר דבר חריף
 שלא שייך לומר. חשש כמו. עיי' פמ"ג כאן דבשאר
 דבר חריף גם רש"ל מודם. טוב מלחתי בס'
 חמודי דניאל הל' הערובות ססקג"ה וז"ל וכדבר
 חריף יש לאסור ערוי לגמרי דהא חסי' בכ"ט פסק
 רמ"א דאסור בס' ס"ט סע"ט: באה"ט ס"ק מ"ט
 לפרותו הסייב. קי"ר בהעמקה כי בס"ך כחוב צמ"ט
 בחגור. ובחגור הביאו סב"י כחב שחי שעות וכן
 קחב הלבום דלריך לכתחילה. לפרותו שחי שעות
 אך בח"ה כ' בשם החגור שעה או שחי שעות
 והס"ך כחב כדליתא בחגור וכת"ס: ש"ך פסק"ו
 אסור להשתמש לכתחילה בלא סדחה ח' בלא סדחה'
 ט"ס דהוא דעת המ"מ כיון שאין לו תקנה חיישינן
 שמא ישתמש בו רוחה זלפ"ו אף בהדחה אסור וכן
 הביא בח' רע"ק בשם המנ"י ועיין בפמ"ג פסק'
 סי' ז"א. או"ק ג': שם ס"ק ע"ד ועיין לעיל
 סקס"ח כ"ל: שם סקס"ב בסעיף ט"ו וכת"ק
 ס"ד כ"ל:

שאלה מלח שמלחו בו פעם אחת חם מלח בו
 פעם שנית מה דינו:

תשובה הגי' בש"ך סי' ס"ט סק"מ כתב דחם
 נחשב כך מותר דיעבד. וכתב"ע

כתב בשם פ"ח דבדיעבד סכחב הרמ"א סיני
 שמלחו בו פעם אחת סגי בהכי וא"ל לחזור
 ולמלחו וכן עוקר עכ"ל. ובמנ"י הובא בח' רע"ק
 כתב דאסור חם לא נמלח וסודה שנית דפסק כח
 סמלח ולא נחשב במליחה זו להוציא דמו. ומ"ס
 החם להקל דיעבד סיני בהודח וגמלח שנית:
 ועיין בקונטרס מלכה משה בשם בנו שמפר"ח
 דווקא רחיס להיפוך ולפי מה דקו"ל לדין יש
 לאסור. עיי"ש. וגם בסמיני ח"ח מבוחר לפדיח
 דלחין הנפר נאסר משום דס" ור"ל דלא נאסר
 הבשר מחמת שסמלח מבליע בו הדם. אבל להפליע
 הדם שכתחילה שפיעה לי' דלא מהני כלל מאחר
 שרוב הפוסקים ס"ל דלאחר שהפליע הדם שפק
 כמו וכן הוא לפדיח באבקה רובל להבי' בס'י
 רע"ו וז"ל ועל השאלה הסלישית לומר שאין כאן
 השמטה דמדין שנחבאר שם. דמלח שמלח בו אסור
 ממילא משמע שאסור למלוח בו פעם שנית ואם מלחו

וגמלח שים לכזו רחיס מרס"י [חולין ל' ז' ט"ב]
 ד"ס פלמים כ' ורחיס שני דמלח ואשם גרסינן
 פיי"ש ומלח סלח בזה נקבה. ומלחתי שפסיר
 כזה הגאון בגדול הסדיק מו"ה בצלאל ז"ל בספרו
 רחיסים בטורים ודחה קצת ראי' זו וסב"א רחיס
 מסריחות (דף כ"א פ"ב) כרי חיס דחלבס מותר
 ודמה אסור כרי עוף דני"ב מותר ודמה אסור
 ולמה לא אחר הגמ' וסלח חיס נקבה דחלבס וגידס
 מותר ודמה אסור דסליק מינה ח"ו דכוכב נקבס:

סימן ס"ו ע"ך פקידא דחם ערבו מדעת אסור
 עיי' ירושלמי כלאים פ"ב ה"א ז"רס

סבא לא מדיכ לבטל מפני מ"ע ועיין מה"ס שם.
 ואם בדמיו פ"א ה"א ד"ס חפי חרומת מפש"ר ע'
 פר כס"ד פיי"ש ועיין צנליון שם בירושלמי וע"ל
 סי' ז"ט: פחבר ס"ט משום מ"ס. עיין באר
 שנס בש"ח שלו סי' י"ז מ"ס על דברי רס"י בריתות
 פ' דב שהיפה דכדליבא דחיי לא שייך מ"ע וכן
 ע"ד סלפי סגב"ים פ"ק דע"ו דהך דבחדרי חדרים
 אסור לא נאמר רק בע"ו למוד:

סימן ס"ז ע"ך סק"ג ועיין מ"ס בס'י פ"ג
 ז"ל פ"ג:

סימן ס"ח ע"ך סק"א תחת לפי שהקרום
 מפסיק. ז"ל לפי שהעלם מפסיק

עיי' סי' ע"א ש"ך סק"ה: גליון רש"א שם על
 סעיף י"ד כתב בשם באה"ט דמשמטת ע"ו ע'
 לא נזכר בע"ו מאומה מזה והוא במג"א שם ותחת
 דמט"ז הכתוב בבאה"ט שם דר"ל דמטעם זה כתב
 דמשמטת פורי זהב':

סימן ס"ט רס"א ס"ז ע"כ יתפסנו כו' עיין
 בע"ז שששט ט"ס. והוא דתוק

למטיין. וז"ל חם יש ככאן ע"ס ז"ל כן ע"כ
 יתפסע וידיחו כ' פעמים (כמ"ש הפוסקים והביאם
 צ"י דכיון דהליר לח ע"ג ע"כ שפיפה עולה במקום
 סדחה ח' וגם רוב סמלח טפל בזה) או ינסך סמלח
 כ' חיסים כ' וידיחו ג' פעמים (וכן מבוחר להדיח
 צ"י בשם הגמ"י ואגמ"ר דאף אחר ניסוף לריך
 לפרותו במים אבל אחר שפיפה ח"ו לכל זה מבוחר
 כד"מ לח ע') ובהם ירות לגו בששט דברי הרמ"א:
 רס"א ס"ט חסי' ככלי שני מבטל. ז"ע חם נסך

מליחה. (ד) אחר שיעור מליחה חוץ י"ב שעות שנגע לחתיכה אחרת חוץ שיעור מליחה ונפ"מ אם נפל לציר מפליטת דם או ממה שיוצא מהבשר אחר שיעור מליחה ונפ"מ בין יש להציר מקום לזוב או לא. וגם אם הודח חוץ י"ב שעות. (ה) אחר י"ב שעות חוץ מעל"ע והניח אלל אחרת חוץ שיעור מליחה. ואם נפל לציר. ואם הודח חוץ מעל"ע. (ו) אחר מעל"ע שנגע לאחרת ויבואר הנפ"מ בין שנגע לאחרת חוץ שיעור מליחה או שנגע. לאחרת שהיא אחר שיעור מליחה. ואם נפל לציר ובפק אם שפה מעל"ע וכן בספק אם הבשר שנגע בו שפה כבר שיעור מליחה. כפק ליר ספק מים. (ז) קרקע אם הוא בלי מנוקב או לא ונפ"מ בין קרקע של עפר או של נגרים וס"ד. (ח) מים מצטלן כח הציר. כל היבא דמחירין ע"י הדחה ומליחה שנית אם מותר ללצי. ועשה אבאר אחד אחד כיד ד' הטובה עלי ובקיצור נמרץ:

א בשר חוץ שיעור מליחתו שנפל לציר מפליטת דם ויש להציר מקום לזוב או שנפל הציר עליו לכתחילה יש להדיתו ולמלחו שנית ולקשוח מחדש שיעור שעה. ואם מלחו שנית בלא הדחה מותר דלציר אמרינן בבב"ב ואף אם הציר שובה עליו עד לאחר שיעור מליחה מ"מ אמרינן דמה שנבלע בחתיכה המלח השני מפליט ומה שנשאר ציר הוא ולא דם כמ"ש החוס' וברא"ש (רש"ל פ' כ"ה ס"א ע"ז ובבב"ב שלו שער ד') ואם שפה כך שיעור מליחה ובשלו בלא מליחה שנית מותר. וכ"ז ביש להציר מקום לזוב אבל באין להציר מקום לזוב כגון המולח בניגית ע"ג ע"ס והציר טפל למטה ונפל מקצתו בהציר אם צבירור נפל חוץ שיעור מליחה יש לאסור כל החתיכה אף מה שלמעלה מן הציר אף באינו נוגע לשולי בניגית (או"ח שלפנינו ומ"ב ותפ"מ וכ"מ להדיא בבב"ב) ובספק אם חוץ שיעור מליחה או אח"כ מותר מה שלמעלה מן הציר. וזוה אין חילוק בין אם שפה בהציר שיעור כניסה כדי שירחיק או לא:

ב חוץ שיעור מליחתו שנגע לאחרת מותר בלא הדחה ומליחה שנית כלל:

ג חתיכה שלא נמלחה ולא הודחה מדם בעין שעליו והניחה אלל חתיכה חוץ שיעור מליחתה מותר:

בו הו' ודאי פשיטא שאינו יתיר בלוחו מליחה ומה שיש להסתפק הוא אם הדיחו ומלחו במלח אחר אם הוא מותר עכ"ל. הרי להדיא דפשיטא לי' דליתו יתיר בלוחו מליחה וכ"ה בבב"ב בבב"ב בית ד' שער א' בסוף דבריו גבי עשה חלב וז"ל ומלח שמלחו בו פטם אחת כו' וסי' דליתו רחוי לשוב למלוח בו כדי להכשיר הבשר לפי שנהלש כחו כדאמרינן גבי חומץ כו' וח"כ מכל הנ"ל יראה ברובא דיש להחמיר גם בדיעבד אם לא הדיחו ומלחו שנית:

סימן ע ט"ז סק"ב בשעה שנחא עליו המלח כו' ע"כ המלח כו' יפליט כו' ותי' לא"י ע"ס: ש"ך סק"ד כו' ס"ט סי"ח כו'ל: שם סקמ"ז. במקום ס"ט ז"ל ע"ה: שם סקמ"ח כו' ס"ט סקמ"ד כו'ל:

דבא כמה רבנן אמרו לי שמבטלני לעשות סדר לדיני ציר. וכן כי כמה מורים נכונים בדין זה וילחו למנוח הדין האמיתי הזה. ואף כי מרן ספמ"ג עשה סדר להלכה זו בכל זאת לא יצא ידי חובתו. לכן אמרתי אלקט מהראשון שבראשונים עד אחרון שבראשונים ואששה סדר נכון להלכה זו. ובה ספמ"ג חלק דיני ציר לששה דינין (א) חתיכה שלא הודחה בראשונה והניחה אלל חתיכה חוץ שיעור מליחה. (ב) בשר שהודחה בראשונה ולא נמלחה וסוגה אלל חתיכה במלחה. (ג) חתיכה ששהתה חצי שעה במלחה וסוגתה אלל אחת בתחילת מליחה. (ד) בשר ששהתה שיעור מליחה חוץ יב"ש וסוגתה אלל חתיכה במלחה חוץ שיעור מליחה. (ה) בשר לאחר יב"ש. (ו) בשר לאחר מעל"ע. ואני אחלקם לשמונה (א) בשר חוץ שיעור מליחתו שנפל לציר ויבואר הנפ"מ בין יש לציר מקום לזוב ובין אין להציר מקום לזוב. (ב) חוץ שיעור מליחתו שנגע לאחרת. (ג) חתיכה שלא נמלחה ולא הודחה מדם בעין שעליו והניחה אלל חתיכה חוץ שיעור מליחתה ויבואר הנפ"מ בין נשחטה שם עד שאין גאכל מחמת מלחו או לא. גם אם נשחטה בהציר שיעור כניסה ונפ"מ בין כלי מנוקב או כשא"מ. ואם שפה בהציר שיש לו מקום לזוב מעל"ע וגם בשר שנמלח ולא שפה שיעור מליחה והדיחו אם דינו כשפל ואם חזר ומלחו שנית אם צריך להשקות שיעור

באר יעקב

ואף אם נחשבנו בין החיובות מלוחות ונשתכח כיניסם (א"ס כלל ו' דין י"ג - מנח"י כלל ו' סק"ד ועיי"ש) מינו לפעמים נעשה החיוב ז' אינו נאכל מחמת מלחו ברוב המלח בטוגע לה בזה כתבו האחרונים דנראה ודאי שדין כגמלח בלא דחה - והא דלא אכריזו מספק שאין הו' בקיאים בין מליחה ללי לקדירה וזוהי יס' אכור המיד י"ל כיון דאין החיוב מלוח בעלמא וגם המלח באמת עושה פעולה פליטה לעצמו ואינו מצליח בחיובו זו וגם כי מומחה בעלמא הוא כח דא"ל בקיאים בין מליחה ללי לקדירה כלכך כבו דלא להוסיף עלה ואין להחמיר אלא"כ אלו רואין שנעשה בודאי חיוב ז' אינו נאכל מחמת מלחו דלא אף שאין המלח מצליח החיוב בעצמה בזוג מחמת רתיחתה - ואם נשתכח בהליר שיפור כבישה דכדי שירתיח או אם יש להליר מקום לזוג מותר - ובכש"ל שלח במקום הפסד יש לאכור לגמרי אף במקום הפסד יש להחיר אף אם לא אודה מקודם אף דהליר מצליח מ"מ כיון שאינו נבלע בעצמו וזאת מלד הליר שמפליע ומצליח חו דם פליטה יחשב וכל זה אף אם יש על החיוב דם צפון ממנו - ואם שהם בהליר שיש לו מקום לזוג מעל"ע הרמ"א לפי דעת הס"ך אכור בזה וספר"ח מוה"ר - וקודם המליחה יש להדיתו כמו כל בשר ואם נמלח בלא הדחה דיעו כשאר בשר שנמלח בלא הדחה - וכל בשר אף שנמלח כ"ז שלא שבה שיפור מליחה אם הדיח דיעו כחפז ממנו לכל דיניו ואם מותר ומלחו לריך שנית להבשות שיפור מליחה :

כלל הדיעות ואם הוא מאחר שיפור מליחה אכור נמי לדין ע"פ המבואר בס' ס"ט ס"כ במעשה דרש"י שם - ואם הודה חו"כ י"ב שעות ומלחה שנית ואח"כ נגע לאחריה חו"כ שיפור מליחה שלא בכפ"מ יש לאכור אבל בכפ"מ יש להחיר וכן אם נפל אח"כ לליר שיש לו מקום לזוג או נפל הליר עליו כמו בלא הודה כלל (כ"כ האחרונים שמעמט כן מהרמ"א דאין חושש כלל לסדחה בזה ואין כן דעת הס"ך) אבל אם בלע דם בעת שביה הפל אין להחיר לחזור ולמלחו שנית ולומר אידי דיפלוט ליר אלא בלמרח גדול - ואם נפל לליר בכש"ל חו"כ להחיר כלל וזוהי ברור דמה ששסה מקודם מלטרף לה"כ שעות אף אם הודה חו"כ שיפור מליחה :

אחר י"ב שעות חו"כ מעל"ע אם הונח חלל אחריה חו"כ שיפור מליחה שלא בכפ"מ אכור ובכפ"מ מותר ואם נפל לליר שיש לו מקום לזוג או נפל הליר עליו הס"ך אכור בזה אף בכפ"מ - ובסימני ח"ח משמע להקל וכן משמע מהע"ז ס"ק י"ע דיעו כדלעיל - אף אם הודה חו"כ מעל"ע אף אם חזר ומלחו יש לאכור בזה וכס"כ בבלע דם בעת שבוטח חסל שאין להחירו ע"י מליחה שנית :

אחר מעל"ע אם נגע לאחריה חו"כ שיפור מליחה נאכר אף באין בו גומות אף אם חזר ומלחה דלא אמרינן במליחה בכ"כ באין לו ליר - וכן בשר שנמלחה בלא הדחה ראשונה ושה"כ כן מעל"ע - ובשעה י"ב שעות ל"ט ג"כ אם יש להחיר גם בזה במקום הפסד - וכ"ז נגע לאחריה חו"כ שיפור מליחה - אבל אם נגע לאחריה לאחרי שיפור מליחה מותר כמו בדגים ושופות וכן אם נפל לליר שיש לו מקום לזוג או נפל ליר עליו מנשר לאחרי שיפור מליחה - דדוקא בכלי שאינו מנוקב טהבין לאכור במעשה דרש"י - ובספק אם כבשר שסה מעל"ע או לא יש ג"כ להחיר במקום הפסד וכן בספק אם כבשר שנוגע בו שסה כבר שיפור מליחה - וכן ספק ליר ספק מים מותר :

אחר שיפור מליחה חו"כ י"ב שעות נגע לחיוב אחריה חו"כ שיפור מליחה מותר בלא הדחה ומליחה שנית כלל - אבל אם נפל לליר מפליטה דם שיש לו מקום לזוג או נפל הליר עליו שלא בכפ"מ אכור ובכפ"מ מותר ע"י הדחה מטעם להעביר הליר ומליחה שנית ולהשכותה שיפור מליחה - ואם הודה יפה מקודם ומלח או מלח בלא הדחה כלל ואף דיעבד אם נחשב כן בלא מליחה שנית ושבייה כלל מותר - ואם הליר הוא ממנו שיואל מהבשר אחר שיפור מליחה מותר בלא הדחה ומליחה שנית כלל אף שלא בכפ"מ - ואם הליר הוא אף לו מקום לזוג או אם הוא מפליטה דם אכור

אך קרקע הוא ספק אם הוא כלי מנוקב או כלי שאינו מנוקב לכן אם כבשר חו"כ שיפור מליחה מה שבליר אכור מה שלמעלה מותר - ואם כבשר אחר שיפור מליחה ונטף ממנו ליר או שיש ליר של

באר יעקב

יראה מטואר דגס דעתו דנטל נששים : מחבר
 ס"ח ובלבד שיכיו ארומים ט' סג"ח סו' פיג ס"ק
 כ"ו כתב על מ"ש במחבר והחזיק המנהג להחיר
 ארומים ולאסור שמורים דשאר לים מארי' שהחיר
 האסור ואסר המותר עיי"ש בחרובה והתימא על
 הבאש"ע והפמ"ג וס"ח שלא הביאו גם מלקט פסקי
 דינים מפמ"ג ביו"ד ד' סלאויעטא לא בעתיק דבר
 זה הנראה מדעת כולם לסמוך על המנהג :

סי פו פ"ח אר"ק ח' שרי לאכול שנים שנים .
 ז"ע דהא מיירי כאן שנחטבו- כמה
 בינים אסורים ועיין בסו' ק"י ס"ו בספ"ך דאש
 נחטבו שנים זריך לאכול ארבע ארבע ואש שלש
 זריך לאכול שש שש : באה"פ סקט"ו עיין מה
 שכתבתי בסו' ג"ז דכל האחרונים חולקים על הכיח
 כילל : ש"ך סק"ל טרסה ז"ל טרופה : פ"ז סק"ד
 כיח זל"ע על כגמ' סוף תמורה דאפרות מבינה
 עריפה מותר ובידולי הרומה שבו שמה ישאנו עיין
 ב"ק (דף קט"ו ע"ב תוד"ה אחי לידי תקלה) שהקשו
 מגידולי הרומה לין לזילוף ואר"ט שני ארומים
 ח' דדוקא גבי גידולי הרומה שמשסה ביומא .
 ב' דגבי גר"ה אין פסאד ועל פי זה יש לתרץ
 קושיא סע"ו :

סי פז פ"ז סק"ד כמו בחלב אשה עיין מה
 שהתמה ע"ז רע"ק בחידושי ועיין משב"ט
 שחירן זה : שם שם משח"כ בשר עוף בחלב שהוא
 דרבנן . על רש"ל עצמו לא קשה דאיכו ס"ל דכוי
 דאורייתא כמבואר בספרו פכ"ה סו' ה' וס"י ק'
 עיי"ש : שם סק"ה וס"ך סק"ו הביאו קושיא הד"מ
 על הרשב"א וחלקו עליו דלא דמי בשר עמא לבשר
 עוף . ולפני כולם לא היה תשובה רשב"א כי
 מבואר שם ח"ג חשו' רג"ז שסיים בעצמו דהא דאמר
 דבשר עמא או חלב מותר היינו מדינא חבל משום
 מראית עין אסור ויפה כיון דרב בבג"ה פה
 לדעתו אף שלא ראו ג"כ . וגם מ"ש בס"ך בחירון
 ששני דבביסול ליכא משום מ"ע ומ"ש לבשל פי'
 לאכול ברשב"א עצמו מבואר בזה"ל מסתברא דאסור
 לבשל וכ"ף לאכול ובג"י קינר בהעתיקה תשובה זו :
 שם בט"ו סק"ז בשם רש"ל ואל"ש שג"י חסם שיש
 איסור דאורייתא דמ"ל למלק . וקשה דהא רש"ל
 סל

גמי הקרקע מבשר אחר שיעור מליחה אף מה
 שצ"ל מותר (מ"ב סו' ס"ד מנ"י כלל ו' אוח כ')
 אבל אם ה"ל מפליעה דם מה שצ"ל אסור ולא
 מסגי מליחה פניה . ודוקא קרקע של עפר אבל של
 נכרים או לבנים או אפי' אבנים אם אין בו מקום
 מזרון דיט ככלי שאינו מנוקב גמור :

ח מים מצטננין בה ה"ל ודוקא אם הם מרובים
 מהצ"ר . ואף מלה בעצמו מים מרובים מצטננין
 אחוה לכן אם נפל בשר מלוח למים שיש בו דם
 בסוין . וגם נטף ליר לתוכו מותר . כל היכי דמחירין
 פ"י . דהנה ומליחה פניה אף באין בו דם אלא ליר
 פ"ש דמותר לל"ו :

סי עב ש"ך סק"ד אבל מהרש"ל ט' וגם מלשון
 חשו' מיימוני פו' ער סו' דם שבתל"ו
 ז"ל קודם דברי אבל מהרש"ל : שם סק"ה ואש כן
 בעור ומחבר וסייעתו . ז"ל בעור וסייעתו דאלו
 המחבר לא מיירי כן כמש"כ בס"ך בס"ק זה בעצמו :

סי עג רפ"א ס"א וכן טהגין לאסור הכל . מה
 שגרסם כאן אוח ח' בט"ו ע"ס הוא
 ואריך לרשום בסוף ס"ג אלא וכן נוכחין אשילו
 לכחילה : ש"ך סק"ב ובשמסירין הנשר כל"ו חו"י
 מן מיוחד : שם ס"ק כ"ז וברבינו ירוחם נט"ו לא
 נמצא דבר כ"י ז"ל במהרי"ל וכן הביא שמנ"י
 כלל כ"ד :

סי עה רפ"א ס"א ואפי' בדיעבד אסור נכרם
 פיי"ש ס"ך ועיין פמ"ג ונפ"ז ועיין
 מכ"ז ועיין תגורה שמואל על סעט"ז : פ"ח סק"א
 דגם אין מחזיקין בו דם . ועיין לחם הפנים
 שביא את דברי הרדב"ז וחולק עליו וכל"י כתב
 בשם מה"ג דכן דעת רוב הפוסקים וכן עיקר וכ"ד
 כל"ה : ש"ך סק"ב בין שנמנר החלמתו כל"ל :

סי עז ש"ך ס"ק כ"ג לדעת מהרש"ל בסוכן
 בזה כתבתי בסו' ס"ט סס"ק ס"ז כל"ל :

סי פ"א ש"ך סק"ו האחרון ז"ל האחרון :
סי פ"ב ש"ך סק"ה במקום ג"ח ז"ל ז"ח :
 באה"פ סק"ז אבל מהרש"ל חולק ע"ו
 ושם דאפי' ס' לא מהני בזה עכ"ל . סמעיין ביש"ש

באר יעקב

דמקודם ידע המקום ואחר כך שנה ועיי"ש עוד
 מש"ש: ש"ו סק"ח לעיל סי' ס"ט ס"ך בארנו
 כ"ל: ש"ך סק"ט כס"י ס"ט סקס"ד כ"ל: שם
 סק"י כסטיף ד' כ"ל: שם סק"ח וכן דעת
 מהר"י כ"ל:

סי סב ש"ו ססק"ט אין לך אלא טעם איסור
 דאורייתא כ"ל: ש"ך סק"ח כס"י ס"ד
 סק"מ כ"ל: רמ"א ס"ד ויש אומרים דאמרינן בכל
 האיסורים ח"ל ודוקא אם באיסור דבוק ב' הרו"ה
 לעמוד על בירור דין זה ואופן מחלקותו יעיין כס"י
 כ"ב ש"ך סק"ח וע' וס"י ל"ה ש"ך סק"ג וס"י ס"ד
 ע"ו סק"ח וס"י ס"ט ש"ך סק"ה וס"י ע"ב ש"ך סק"ו
 וי"ז וס"י ע"ה ש"ך סק"ח וס"י ל"ו ש"ך סק"ט וס"י
 ל"ה כע"ז סק"ו וח' ובש"ך סק"ו וסק"ח וס"י ל"ט ע"ז
 סק"ח וס"ך סק"ג וס"י כס"י וס"י וס"י ק' ש"ך סק"ח
 וס"י ק"ג ש"ך סק"ט וס"י ק"ז ש"ך סק"ה וס"י ק"ח ש"ך
 סק"י ועיין בדגמ"ר סי' שכ"ג ועיין כמה מהרש"ם
 בע"ז והש"ך בעתהם לעיין: ש"ך סק"ב דמ"מ
 לכו"ע אינו אלא מדרבנן עיין חידושי רע"ק ע"ז וט"ס
 בדבריו דמקום רבינו אפרים ל"ל רבינו חס ועיקר
 קשייתו כבר קדמו הפליחי: רע"ק ד"ה כיון שם
 וא"כ הא דאמרינן כ"ל:

סי צג **שאלה** אם נחן חלב כבלי מרס חדש
 מה דינו:

תשובה דבר זה כחוב בע"ז סי' זה בשם ר"י
 הלכן דאם נחן חלב ככ"ח חדש בולע
 מיד כ"ז שלא שבע מלכלוע. ומקור הדין כס"י
 קל"ה גבי י"ג דאמרינן כסי פעם ראשון ושני איסור
 דכ"ח חדש בולע מיד. והש"ך כנה"כ שם כתב עליו
 דכס"י לא קי"ל כשיעור רש"י. ולא זכיתי להבין דהא
 כס"י קל"ה קי"ל כשיעור רש"י ולא כר"ח ואף לא
 כהר"ש והטור. וכינתר תמה אני שסותר דברי
 עזמו כס"י קכ"ח סקט"ו שכחב שם דקי"ל כס"י
 רש"י. אח"ז מלחתי שטמך בזה הפ"ח ועיין במק"ס
 סי' ל"ט שהאריך בזה. והנה בפמ"ג כס"י ל"ג כתב
 להחיר במקום הפסד וברי"ט סי' ק"ה חזר בו וכתב
 דהחוש יעיד דבולע מיד ולכן אף בהפסד מרובה
 אין לו להורות היחר עכ"ל. והנה הת"י והובא
 ג"כ

ס"ל דבשר עוף בחלב דאורייתא. ובאמת כע"ז ו'ל
 קי"ר בהעסקה ששם כתוב איסור דאורייתא בפני
 עזמו וכונתו לדמות חירון רשכ"ח בחידושויו בין
 בינת נבילה לבין ככ"ח הביאו הב"י סי' פ"ז והש"ך
 הביא באמת חירון זה בסק"ט: ש"ך סק"י כלפוס
 סלאוויטא הוסיפו אבל אם הוא מעורה אפי' דיעבד
 איסור. וזהו ע"פ מ"ש המנ"י בסל"מ סי' י"ז. ולפ"ז
 היה להם למחוק אח"כ מן חיבת דאם עד מותר
 ובאמת דאין להוסיף ואין לגרוע רק חיבת דמותר
 לר"ך למחוק מדפוסים שונים ומן כיון דכ"ה"ג עד
 במלבוש וקלמון יס"ה כמאמר המוסגר ויהיה נכון
 מדפוסים יס"ה וכו"ל בש"ך הארוך שממנו לקחו
 דבריו לאן דק גם שם יש טענה דמוכח כי פעם
 אחד נראה מיותר: שם סקט"ו וכמ"ל סי' ס"ט
 סקט"ב כ"ל: רע"ק סעיף ו' ד"ה המבטל שם הא
 בל"ה לקי משום כ"ל:

סי פח באה"ט סק"ב בבית יעקב סי' י"ב החיר
 כו' וגרחה דבעה"ב רשאי ליטב אלא
 לקיטו שאוכל גבינה וכוא אוכל בשר ורחי"ה ממה
 שאמרו (במזבח דף כ"ז) לקיט כהן כו' השתח
 מדידכו ספו ליה מדידיה אכלי:

סי פט עיין פמ"ג באה"ח באשל אגריסם סי'
 תל"ד אות ואלו ואלו כתב וז"ל לאכול לנן
 שחתך בסכין חולבת אחר בשר חוץ ששה שעות ל"ל
 דאיסור עכ"ל ולהיפוך לנן שחתך בסכין של בשר
 אם לר"ך לסמחין ששה שעות לאכול חלב לכאורה
 לא גרע מרובע של בשר עיין ע"ז סק"ה ובפ"מ.
 ואפשר דעדיף וכמבואר כס"י ל"ו דחורפ"י משוי ליה
 כאלו הוא בעיין ולא שייך ל"ט בר כ"ט:

סי צא ש"ך סק"ב וס"י ס"ט ס"ק פ"ג עיין
 פמ"ג ור"ל ס"ל פ"ט דשם חילק דבגרה
 לעיין כמו בסכין י"ל דשרי לכחילה: שם סק"ג
 ומ"ש החוס' והר"ש פ' אלו טריפות. ל"ל פ' אין
 מעמידין דף ל"ב: מחבר ס"ד משום דתחאי גבר.
 הדינים המפחעפים מזה ואופן מחלקותיהם. עיין
 סי' ל"ב ע"ז סק"ה וש"ך סק"ג וס"י ל"ד ש"ך
 סק"ה וס"י ק"ה ש"ך סק"י וס"ק כ"ח וסקמ"ח:
 פ"ת סק"ח והוא מטעם הפלי בעל ברוב. כבר קדמו
 הפמ"ג סי' ק"ה כמ"ז בקי"ח רק שכחב באופן

באר יעקב

יא

סי צ"ן ש"ך סק"ג ועיי' לקמן סק"ב כ"ל :
שם סק"ח סי' ז"ד סק"ח כ"ל : שם
סק"ג בסי' ס"ט סק"ט כ"ל :

סי צ"ח רמ"א ס"ד וא"ל לשער רק כ"ק עיי'
סי' ס"ט ש"ך סק"ח : ש"ך סק"ג
ס"ט סק"ד כ"ל :

סי ס"ז מחבר ס"ה אין מבעלין איסור לכתחילה
ט' דודי הגאון מוהר"ל העלה כדעת
הרד"ך כביאו המג"ח בסי' ש"ח בק"ג דכל ששאל
למורה הוראה מוסמך מורה בעירו כשוגג דיינין
לי' : והדינים המסתעפים מזה וחופן מחלקותו
עיי' סי' פ"ד ע"ז סק"ב וש"ך סק"ט וסי' ז"ב ש"ך
סק"ח ומחבר סי' ק"ט ס"ב וסי' קצ"ז ש"ך סק"ח :

סי ק"ד ש"ך סק"ד ולעיל סי' נ"ה כ"ל :

סי ק"ה ע"ז סק"א וש"ך סק"ב ועיי' באו"ח
סי' חמ"ב במ"ח סק"ט ועטרת זקנים

שם : ש"ך שם גם בעט"ז כחז כלשון המחבר כאן
ובסי' ק"ד ולא חלי ולא מרגיש עכ"ל וכשקפס
ראשונה אפשר לתרץ דספקי מספקא לכו חי קי"ל
כהנך פוסקים דבחומץ בעיטן מעלי"ע או לא ולכן
בסי' ק"ד דבלח"ה איכא ספיקא חי עכברא דמחא
משניה חי לא ע"כ בקילו שם המחבר והעט"ז דנכנס
בגדר ספק ספיקא . אולי פוגם וחי משניה דלמא
בעיטן מעלי"ע ומדוקדק בזה לשון לפיכך אבל בסי'
ק"ה דליכא אלא חדא ספיקא החמירו . אך בסי'
ק"ד ש"ך סק"ד מבואר דכספק חי משניה חי פוגם
לא מקרי כפק דדמי לסקק בחסרון ידיעה ועוד
דהוא ספיקא דהש"ס עכ"ז יש ליישב דברי המחבר
ואח מרן העט"ז לא נחשוב ללא חלי ולא מרגיש
חס אמנם בן דהש"ך לשיטתו אזיל דסקק בבי' נ"ה
סק"ד ובסי' ק"י ס"ק ס"ה דגם לענין ספק ספיקא
לא מכני ספק בחסרון ידיעה עכ"ז י"ל דהמחבר
והעט"ז סברי דמכני מבואר בספר משאל בנימין
סי' כ' דלענין ספק ספיקא לא אכפת לן במס דכוי
ספק בחסרון ידיעה והביאו הש"ך בסי' נ"ה שם
ולכן בקילו בסי' ק"ד ומ"ס הש"ך בסי' ק"ד כיון
דבש"ס גופא מספקא לן לא מקרי ספק עיי'
בפמ"ג שפתי סק"ד וביותר מבואר בו בסי' ק"י
דריב"ס

ג"כ בנרש"א סי' ק"ח תמה על הר"י הלכן שלא
כמלא בן בשום פוסק ואין ללמוד כלל מיי"י . אולם
ברש"א במש"ב בית ד' שער ד' כחז וז"ל וקנקנים
חדשים כשארם ממלאן מים אפילו לשעה יחסרו
המים לפי שהם נבלעים בדופני הקנקנים עכ"ל .
כרי מבואר בהרשב"א דהחוש מעיד בן אף במים .
ולענין דינא הגררה בזה דדוקא מים ויין בולע
מיד ולא שאר משקין כדאמרינן בכוכב (דף מ"ח
ע"ב) חמרא סמיך מיא קליש ולכן מיא דקליש בולע
מיד וחמרא אף דסמיך מ"מ יש לו חריפות קלח
אבל שאר משקין דסמיך ואין לו חריפות לא בלע
מיד בכלי חרס ולאמרי דבר זה לפני כמה גלוניס
וישרה צ"עניס ונאון אחד אמר סער לדברי
מרמז"ן דחולין גבי לונן אמרי לה בעי הדחה בשם
הרשב"א במה"כ וז"ל וכן שנינו בענין טהרות
(מכשירין פ"ג) חבית שהיא מלאה פירות ונחוצה
לתוך המשקין ושאלו הרי בן בכי יותן ואלו משקין
אמרי במים ויין וחומץ ושאר כל המשקין (דס
חלב שמן טל דבש) טהורין שאין נבלעים בדופני
כלי חרס . כרי להדיא במ"ס :

סי צ"ד ש"ך סק"ג סי' קכ"א סק"ז כו' סק"ח
כ"ל : ש"ך סק"ב משמע אפי' דבר

לא היינו דכחז בן לדעת הטור . אבל בסוף
מסוק הב"י בשם המרדכי דדבר לח חסור וכ"כ
בנאה"ג בשם הב"י : שם סק"א ולא דמי לדלעיל
סי' ש"ג כ"ל : שם סק"ג וא"ל להפרישה ט'
עיי' ש"ך סי' ס"ט ס"ק ס"ו מ"ס בשם הרא"ש
ראי' לבאן ועיין כו"ס ופרמ"ג . אך הפמ"ג עלמו
חזר בסי' ז"ז עיי"ס ד"ה שאלה : שם סק"ט
בסק"ז כ"ל : שם סק"ל אלא כ"ז שהי"ב כ"ל :
שם סק"ד סי' ס"ח סע"ז וסי' ז"ב ס"ז כ"ל :
שם מן היבט ואפשר עד כמ"ס הרב שם כ"ל שז"ל
במאמר המוסגר או שז"ל בסוף אמרי חי' ס"ב
בהגה"ס : באה"ג ס"ז וכדעת המולקים כ"ל וחי'
ודלא נמחק : פרמ"ג שפתי סק"ג עיי"ס שהניח
בל"ע אך בסי' ז"ז שפתי סק"ח העלה לסתור :

סי צ"ה ע"ז סק"ב אומדין מה שיש בעין תחת
סקדירה . עיין ח"ד כאן ועיין בפמ"ג
בשפתי סק"ח שהניח בל"ע :

באר יעקב

דרכים חלוקים וסגרי דמקרי ספק ומבואר גם
 נסדיא דגם דמה כמחבר כן וח"כ לק"מ ועיין :
 שם סק"ד ועיי' מ"ש בס"י ע' כ"ל : שם סק"ג בס"י
 ס"ג סק"ד כ"ל : ש"י סק"ס שר"ך ס' בלחה
 החיכה עלמה נגד החלצ שבה ואם אין ס' בחיכה
 עלמה אין שאר החיכות מלטרפוח לבטל כל החיכה
 ולפי המנהג אלו מלטרפין גם שאר החיכות לבטל
 החיכה שחלב דבוק בה כ"ל בט"ז ובחינס דהק
 כפמי"ג בזה כי כן כג"כ בט"ז בעלמו : רס"א ס"ט
 ולפי שאין אלו בקיאים בין כחש לבחן . המחשפים
 מזה עיי' ס"י זה ש"ך סק"א וסקי"ז וסקי"ח וסק"ג
 תפי"ס ס"ז ש"ך סק"ג : בודי רע"ק על ש"ך סק"ח
 לפס"ס האסור וזה נסחר מדברי המחבר לעיל ס"י
 ע' ס"ד פ"ל ועיי"ש בדגמ"ר והראה דלק"מ ודברי
 כס"ך דכ"ה הם ממש כדברי המחבר לפ"ל שם :
ס"י קי פ"ח דיני ס"ס אוח כ' בלשה שמלחה
 פ"י עיי' בל"ח ט"ז כ"י ס"ט סק"ו ד"ן
 ספ"ק סנה בעירוב : פרי"ג שער חתערובות ד"ס
 ואלא ל"ו ד"ן פ"י ונראה דה"ס חסוכה בשר כבלוע
 מחלצ דזיל בשר טעמו דכבשר טעמו כ"י מינו ולא
 יבוא לירי נחונה פס"ס רק טעם החלב כבלוע
 בו ובראי' שפחז לקמן כבדל בין בשר בחלב לבשר
 האורין רק לענין שאינו מינו מבואר שלטנין מינו
 אין כבדל :

מ"ק חו"ד ס"י מ"ח ובחשו' חו"י ס"י קמ"ב :
 באו"ט סק"ב סמח"ק דברי כפ"ז לפלגה להסיר
 לקנות בשר פריטה ממי שזודמן לו ולכרויה בה
 ועיי' בחכ"א בחולק וכחז דבחורה שלוחה מותר לה
 שנותן לו שבר בעד זה אבל לקנות לחלוטין לא דלא
 לא כ"י שליח ואסור וכחז שבוז סרה קשיח כט"ז
 ועיי' בחשו' משיכה נפש להגאון משלחלק חו"ד
 הסו' ל"ט שבעלה לדידי הוה לקנות לכרויה עיי"ש
 דברי טעם ועוד מסחייע מהש"ך דהאף דכש"ך
 סק"ח פסק כהכ"ח בכל זוח בנקס"כ שחק ולא
 כשיג על כט"ז מלומס :

ס"י קכ דגר"א חו"ק י"ב ולהכי לא פליגי אלא
 אמחק כ"ל : בגרש"א בסו"ט ס"ח
 והשאל מסוחר כ"י עיין בחכ"א שער חו"ס ס"י ס"ה :

ס"י קכג ש"ך סק"ב כתב כהג"א מח"ז פ"י
 עיין בנקדס כ"ל עיי"ש :

ס"י קכד בגרש"א על ש"ך סק"ז קשה לי ט"י
 עיי' בדגמ"ר כאן סעיף כ"ג :

ס"י קכה ש"ך ס"ג חאפי' נטע יחור כ"ל :

ס"י קכח פ"ו סק"ז ממה שמלינו . ברכות (דף
 י"ז ע"א) :

ס"י קכט ש"ך סק"ה אלא ודאי כ"י לכל דבר עיי'
 כ"י ח"ט ס"י מ"ד ובסו"ט שם סעיף
 י"ד וז"ע על כס"ך בזה :

ס"י קס בגרש"א על ש"ך סק"ב ואחד מראיוחו
 למס אמרו כ"י עיי' חפ"ס חפ"מ ס"י
 ר"ו ד"ס חשו' רפ"י : פ"ו סק"ב וראי' ברורס
 מדברי החלמוד בקונטרס ספמ"ע אוח כ"ט כתב
 דשא"ס דדינא קאמר שהוא מלרן אבל סכא מחנה
 עמו בטנינים אחרים עיי"ש :

סימן קסח קסח בגרש"א על ט"ז סק"ד
 ובחוס' כ"מ כ"י עיין
 קל"ח ס"י קל"ד סק"ג :

ס"י קעג ש"ך סק"ד ומשני אחריות כ"ל :
 שם סק"ט ואינו יכול להחזירה כ"ל :

ס"י קפג ש"ך סק"ד אבל כבר השינו פליו כל
 ספוסקים עיין שו"ת בגדי ישע ס"י
 כ"ז אוח י"ב ביאור לדברי כס"ך :
 רמ"א

ס"י קיב פ"ו סק"י עיי' בספר בית דוד חח"מ
 ס"י י"ד מ"ש בניחור כט"ז :

ס"י קמז פ"ח חוק"ג שאין בה כנו"ס כ"י כתב
 דודי כהאון גלע"ד פשוט דאם נפל
 חפצו על בשר לחוף דגים הנה נכוג עלמא פס"כ
 וסיפתו לשמר בה' ח"כ הנה ידוע דכתיב לא שייך
 לומר נטפה בשר וח"ל לבשר רק שיטור כמדומע
 פויל ס"י ל"ב בבא"ט סק"ג ונגד הקדירה ג"כ
 ח"ל לשער כמ"ס בחפ"רח למשה דאין כה ברו"ט
 הו"א מהקדירה לעשות ארס ח"כ ח"ל לשער רק
 נגד חלק פס"ס בשר המשורב ופשוט הוא ולא כהכחי רק
 משני מה שחמשהו מי שפעה בזה עכ"ל :

ס"י קיז פ"ו ס"ק א' דבר המפורס כ"י וכ"כ
 בל"ח ס"י חקפ"ח וי"ב להקשות לפ"ז
 אין אחר חכמים לבטול על דם מוכר כיון שפורס
 בשרה להיתר ועיי' בשו"ת חכ"ס לבי ס"י מ"ו ובנוב"י

שעה עכ"ל : מחבר ס"א אלא מראה לכן וכן מראה
 ירוק כס"פ כל סיד איחא דאין בודקין אלא בין
 חמה ללל וכ"פ הרמב"ם . ובש"ס מגילה איחא דאין
 רואין דם כלילה וספוסקים ועו"מ בשמיטו כל זה
 משום דאין לא מטרינין אלא מראה לכן ומראה
 ירוק משו"ה שרי לרשות בכל מקום ובבל זמן (סדרי
 טהרה) . אך הסד"ט עלמו כתב כס"ס ק"ל ד"ה
 לעיל ס"ו קפ"ו דבדיקות שבשבעה נקיים
 לריכים להיות לאור היום לכחמילב כמ"ס רמ"א
 ס"ו קל"ו ס"ד : פ"ת אר"ק ב' מביא בשם של"ה
 והסד"ט מקיים וכתלמונים בשמיטו זה אלמא דלא
 פ"ל הכי מ"מ בע"ז יחמיר לעלמו לפי ראות העינין
 עכ"ל ובתנן דודי בגאון וז"ל כיון דבש"ע של בגאון
 מופת סדור אדמור מלאדי וגם בגאון בעל
 ח"ד לא הביאו דברי השל"ה וכן כל כתלמונים
 שבאו אחר השל"ה בשמיטו דבר זה וכן כמ"ס בשב"ע
 הגם שראה דברי מהרש"ל כתב וז"ל דמ"מ נקטינן
 כדוב רובו דרבוותא דמתירין כל דם ירוק בלא שום
 גמנוס כלל עיי"ש לכן הכי קי"ל ואין לסורח
 לאחרים חומרא זו כלל וכלל :

ס"ו קפ"ט ש"ך סק"ה דאלו לרב א"ס ראה"ס
 היום ולסוף למד ולסוף ל"א ולסוף
 ל"ב כל"ל וכן מלאחי בדרישה וכן מלאחי שבג"ס ק'
 כס' מחזיקי שקל : בחי' רע"ק על ש"ך סק"ב ל"ה
 החדוש כל"ל ועיין :

ס"ו קצ מחבר ס"א שחרים בו עיין סדרי
 טהרה ס"ו קל"ד סק"ד ד"ה נחנה על
 ארשטות שהעיר אשר נתון ס' ז"ל גם בלא סרנשה
 אינו עולה : שם שהיה עמאה ואסורה בו ג"ע
 למפ מופר שהיה עמאה . וז"ל עפ"י מ"ס בשב"ע
 חת"ס ס"ו קפ"ב דלבעלה לא היה מקום לגאר בק'
 מדגורו לעפרות מוח גם לבעלה דלא לכו"י מולי'
 דרבנן כמובא עיי"ש מ"ס . ומעט זה מפרן מה
 שאנו פולין כעת פגרים במאכלה אף שבזמננו
 ליכא מאכלות גדולות פאלו רק בזמניהם הסברה
 לומר שהיה וסוף מעט דאחי שטיקר הטהרה
 היה למפרות ועשיו שאין לו עפרות אף בגזירה
 רק מעט דבר שנאמר במי"ן ואין לו אלא מה
 שאסרו סס' ס' עיי"ש ולמאן כפ"ס סתמך שפ"ל
 עמאה לפירות שטיקר בגזירה לפרות דלבעלה לא
 היה

ס"ו קפ"ד רמ"א ס"א גם אין לה להחמיר
 לבדוק עצמה בו כתב רמ"מ דשבעל
 רשאי להחמיר פ"ע ולטות לאשתו לבדוק וס"ו
 משוכה דכיון שבדקה מפני זוויו אין לכו נוקפו
 [כו"פ] אבל לאחר השמיט לא שמה חמלא ויהיה
 לכו נוקפו עוד [ר"ן] :

ס"ו קפ"ה פ"ת אר"ק ב' א"ס אזהר בנידות בו'
 עיין בהפלאה בקו"א ס"ו קמ"ו סק"י
 שלדפחו פאט לאיסור ואינה נחמנה רק א"ס חששה
 חשוכה או שיכדקו אותה נשים אחרות כמו במרשה
 לכן ס"ו קל"ז . ועיי' בשב"ע ברית אברהם חת"ס
 סוף חסו' ז"ד שמביא דברי הפלאה סג"ל ועין כי
 לא מלא למחברים שהעירו בזה כתב להחיר מטעם
 דאיסור נידה בפנייה קיל לעלמא וגם סמ"י
 ס"ו קפ"ב צ"י להקל בפניוה הגם שדבריו נדחים
 וס"מ מהזכיר כמו שהשיב עליו הפלתי מ"מ לעלמא
 קיל איסור נידה בפניו . ועוד דפטי' אין היחר
 לאיסור דאין דרכן של פניוה לעבול אבל כשתים
 נשאה יהיה לה היחר שחטבול וכמו שמתקן ס"ס
 (כונה דף ז') בין אין היחר ליש היחר ועיי"ש מ"ס
 עוד בזה :

ס"ו קפ"ו פ"ת אר"ק כ"ה ומ"מ נראה דא"ס אשה
 זו יש לה ר"ק ס' כתב דודי בגאון
 ז"ע דלשתמטתי להנב"י חסו' מהרמ"ש (שהביא
 סרמ"א) דשם מבואר דהשאלה היה צ"ס לה וס"ה
 ור"ס השואל לפתוך על דברי סמורכי וממרמ"ס
 השיב שאין לספוך ולא ססיר רק צ"ס לה לער
 ועיי"ש וא"ס סנב"י רז"ס לחוק על מהרמ"פ היה
 לו להביאו ולפענ"ד אין לסמוך בזה על סנב"י דאי
 ס"ו חזי לממרמ"פ כ"ו סדר ב' עכ"ל :

ס"ו קפ"ח פ"ו סק"ב סמיכות וסוף עב מבואר
 ככ"י דאפילו כל"ל : פ"ת אר"ק ח'
 כסולאה ראשונה שלו נתן מקום לטעיה מה שמבואר
 גם מחסו' ג"ס דאין להחיר רק בהמחנה שמה וכן
 מוכח להדיא כס"ס (נד"ס דף ב' ע"ב) אולם כמ"ס
 הביא זה ג"כ בשם לב"ש ודודי סנאין כתב דא"ס
 נמל"ז כ"ו על עד דכ"ו דאורייתא ז"ע א"ס יש להקל
 כס"ס אחרי דאין היחר רק ברחוקין דלא אשתני
 עוד אין א"ס בקיאת במראות דמי' ופכדלא דנ"ס
 ס"ו טהרה דרבנן וכו' יש להקל כס"ס ובהמחנה

באר יעקב

ג' ימים אינו אלא חומרת אחרונים דמדינת כיון
 דפסקה בעהרה בחזקה עכורה היא עומדת עיי"ש
 ועיין בלחם ושמלה בלחם ס"ק קי"ד שאחר שהביא
 דברי הרגול מרובה כתב אבל לדעת הסד"ט ס"ק
 ס"א יש להקל. וגם הוא לא ביאר לחלק בין
 עגול למשוק! באה"נ סוף סי' ק"ז עוד שמע
 המחבר שאם הכח עגול כו' מטריפין אותו
 בחשו' מעיל לדיקה ס"ך מחיר בזה :

סי' קצ"א רמ"א ס"א ויש אומרים שהיה עכורה
 דם שנמלא כו' ועפ"י יש לפרש בזה
 דתן במשנה שם ברישא ורחשה דם ולא קחני ונמלא
 דם על המים וכמו בסיפא דקמ"ל דאפי' רחשה דם
 ממש ע"י כבדיקה אעפ"כ עכורה משום דחולין
 שהוא מהמליח מ"ל כיון דנמלא דם על המים ג"כ
 משא"כ בסיפא דלא מלי למקטו סאי רבותא דהא
 בכה"ג ליכא ס"ס ובסיפא הוא סעיף בכדי לאשמעינן
 דאפי' בסי"ס מטמא ר"ש ומסולק בזה קשיא הסד"ט
 שהובא בגליון המשניות לרמ"ק וא"ל לחיוב שלו וכ"ש
 לדיעה הראשונה שכ' כאן רמ"א ע"כ אין לרין
 לחיוב הסד"ט : שם רק קרעין כמו חל : עיין
 בס' קנאה סופרים להגאון רש"ק לחיבורו סד"ט סי'
 ק"ז ובתנ"ס סי' ס"ח לאשה שיש לה קרעין ענה
 שתוכל לפסוק בעהרה ושתוכל לבדוק ראשון ושניעי
 עיי"ש ועיי' בחשו' ע"ז חשו' י"ט כתב שחרחן אותו
 מקום ותקנה היטיב בעד ותשלך אותו עד ולא חראה
 אותו ואח"כ חבדוק. ובחשו' ל"ט כתב ענה יותר
 נכונה שהשחין ואחר הכשחה תקנה היטב ותשלך
 פעד ואח"כ חבדוק ולא חבדוק רק בהפסק טהרה
 ובראשון ובשניעי ובימים שבינתיים לא חבדוק כלל.
 ובחשו' י"ט כתב דאחר הטבילה בימים טהורים לא
 חבדוק כלל עד שהראה :

סי' קצ"ב פ"ח או"ק א' מ"מ לא סמכא דעחה
 כו' עיי' בס' קנאה סופרים חשו' למ"ד
 להלכות נידה דבתוך ל' יום דימי הבגה מהגי ספירה
 ז"ל וגדולה מזו דגם אם עבלה חוץ ל' מהני ומחוך
 הדברים העלה דאם ספירה שבעה נקיים בחוץ שבעה
 ימי אכלה לא מהני וזריכה לספור מחדש מטעם
 דבאגילות לידה אין לה חימוד ומביא רא' מכתובות
 (דף ע"ב) מפרש"י ומביא סמך מיבמות (דף מ"ב ע"א)
 שפירש"י שם שצ"ע או שחי שבוטח ופי' שבוטע בגרושה
 משום

היה מקום לגזור : שם אפי' לא סרגישה. אם
 ידוע שגא שלא בהרשעה אפי' רחשה וודאי מגופה
 דין כחם יש לה וי"מ לענין דבר שאין מקטט או
 לענין בגד לבוש וכדומה : פ"ח או"ק ו' דהא עמאה
 בלא מלאה כלום. עיי' מנח"י סי' ק"ז סק"ב
 דמשוברה ומניקה שמסולקת דמים טהורה בלא
 מלאה כלום דחליק בהרשעה במראה עכור והסכימו
 עמו כסד"ט סי' ק"ז סק"ג ואדמו"ר מלאדי בשו"ע
 של סק"ב וחכמ"א כלל ל"ט אות כ' . ודודי הגאון
 כתב שדעתו דבמשוברה וכל מסולקת דמים בוודאי
 יש לפסוק בהג"ש ועיין בפ"ח באו"ק שאח"ז ומש"ס
 בשם סמ"א. ומיירי הפמ"ח דלא מלאה מראה טהורה
 לחלוט בהרשעה רק בדקה בעד שאינו בדוק ע"כ
 אפשר דגם במשוברה וכה"ג עמאה כמש"כ הפ"ח
 וקמן אבל בנידון דנ"ס בדקה בעד שאינו בדוק
 ומלאה גם מראה עכור נראה דבמשוברה וכה"ג
 יש להחיר. גם הטוב"י מהד"ח סי' קי"ט שמביא
 סמ"ח מיירי בלא מלאה על העד רק טיפה דם
 אבל אם מלאה ליחה לבנה ובחוכה גם טיפה דם
 דיש לפניט מראה עכור לחלוט בהרשעה נראה
 דמודה דטהורה ע"כ נראה דבמשוברה וכה"ג יש
 להחיר בנידון דהג"ש : ש"ך סוף סק"א ומ"ש שם
 לא כתב ולא דבר שם מאלמה בזה : מחבר ס"א
 וחכמים גארו על כחם כו' שהיה עמאה ע"ז לין
 הוא ג' הסיין לע"ז וע"ס הוא וז"ל הלין על דברי
 המחבר בסוף הסעיף ואם סרגישה כו' יש מי
 שאומר שהיה עמאה : שם סעיף י"ח שיכולה
 לחלוט עיין בלחם ושמלה בשמלה סק"ג דחליקין
 אפי' בדבר רחוק. וכבר קדמו הסד"ט ס"ס ק"ז
 מס' ל"ג ד"ה ולולי שכ' החוס' שכ' וז"ל ותליקין
 במניחות רחוק דעברה ולאו אדעתה וכ"כ בס' ביה
 מאיר בחשו' י"ג ועיי"ש : מחבר סכ"ג אפי' אינו
 ניכר ממש עדומה כו' כלומר שיש ספק אם דומה
 אבל אם ברור שאינו דומה הוי כאדום ושחור
 [ב"ח] וכן מופרה ברשכ"א בכה"א וכן מביאר בס'
 בע"ז להראב"ד שכ' וז"ל אח"כ נחזר שאלהם הלכע
 אינו דומה לאדום הכחם כו' מפני שהוא כאדום
 ושחור עיי"ש : פ"ח סק"ח אכן בסד"ט כו' ודעתו
 להחמיר עכ"ל עיין סד"ט דאין דעתו להחמיר רק
 במשוק אבל בשגול כתב דיש לסמוך להקל דחוך

משום ז"כ ובאלמנה שתי שבועות דיש ז' ימי אבילות :

[כגון שלא הי' בעלה בעיר או מסנה אחרת] מ"מ מראי' שבחם לטכר ח"ע נריבס להמתין בו' משום לא פלוג עכ"ל ודברי טעם הם ע"כ מה שהורה הגאון בעל פ"ח ביולדה שלא טבלה וככלות ימי מוסר רחמס דח"ל להמתין ז"ע עדיין להלכה :

סימן קצח פחבר סכ"ד נריבס לחזון שיני עיין חכ"א כלל ק"ה סי"ח ובב"א ועיין בקנחא סופרים נכשמות לחיבורו מי נדה השו' כ' נמה שדומה שם דברי החכ"א עיי"ש :

סימן ר פ"ת או"ק ח' אחר הטבילה או קודם הטבילה בו' עיין נס' ישועות יעקב או"ח סי' שכ"ג סק"ה דלמש"ס יש טעם לצדק בשבת אחר טבילה כדי שלא יראה כמתקן ועיי"ש ומ"ס נפרמ"ג :

סימן רד נחידושי רע"ק על ש"ך סק"ע עי' תוס"מ סרי"ב ס"ו בש"ך שם בו' עכ"ל . מהתימא דאשמועי לי' דברי סו"א לקמן סי' רע"ו סק"ד וכו' נח"מ נמחבר עלמו . שם סעיף פ' וכן העירני לזה ידידי הרס"ג ר' אלי' אב"ד דרומפיסק :

סימן ריז פ"ז סק"ח תמה על המחבר בנדים וכו' שלא ידע המקור . ותימא דכלא הוא נרמ"ס נדרים (דף ל' ע"ב) ד"ה אסור :

סימן רכח סעיף ע"ו נחידושי רע"ק או"ק ח' רי"ו נח' אדם נחוי י"ד ח"ה כחב נשבע שלא יעשה כך מטעם שהי' סבור בו' המחבר עלמו העתיקו לקמן סי' רל"ב סעיף יו"ד ועיי"ש בט"ז סק"א :

סי' רכט ש"ך סק"ו ונראה דאם אמר קונס ענבים עלי בו' ז"ע מה קמ"ל בזה וחלי יש ע"ס נכאן או חו' קונס אחד מיותר או חו' עלי אחד מיותר ויש ע"ס נכאן ובמקום רל"ח ז"ל רל"ד :

סי' רלב ש"ך סקכ"א חט"י שסתנו כז"ל . שם נסתרה ז"ל בחיסור :

סי' רלז פחבר ס"ה מלמד שנשבע . נשבע שלא יהי' פרנס על הכבוד עיי' השו' מנחם עזרי' השו' מ"ח :

סי' כז פ"ו סק"ד מחלק בין פסע המקרא לבאורי המקראות עיי' רמב"ם פ"א מהל' ת"ח הלכה

דלת

סי' קצו באה"ט סק"ג שיכולה לזנות אפי' אחר חפילה ערבית בו' עיי' סד"ט דרש"ל לא כתב זאת על דין זה : רמ"א ס"ד והבדיקה חבו' לאור היום בו' עיי' לעיל סי' קפ"ח ת"ש נשם הסד"ט ולפ"ז על המורה לחקור אם עדי הבדיקה המובאים לפניו הם מבדיקה ז' נקיים אז לא יראה לאור הנר : באה"ט סק"ד ואפשר לזה לא כתב הרב בו' עיי' בלחם ושמלה ש' סק"ג וז"ל ולפענ"ד אדרבה המשך לשון רמ"א מורה להדיח דגם בכתם אין חילוק בין שמשם ללא שמשם עכ"ל : פ"ת או"ק י"ג סו"א ושכיחי טובא וא"א לה ליזכר . עיי' דגמ"ר סי' ק"ז סל"ד דעד שדקקה והניחהו תחת הכר נג"י הראשונים לא חלינן במחכולה דהא אפשר סיה לה ליזכר ואפי' בעגול קמחא עיי"ש ועפ"ז פשוט דמ"ש הט"ו שם סק"ג דאם נשעת הבדיקה נעשה בבית הרעי ורגילה להוציא דם ממש דחולה עיי"ש ג"כ הדין דנג"י הראשונים חונה חולה דהיה לה ליזכר וא"כ באשה שרגילה להוציא דם מניה הרעי וגם לענין יותר מכגרים דווקא בחופן שא"א לה כלל להיות זכירה מזה בחופן שלא תוכל לספור ז' נקיים לעולם עיי' ש"ך כאן אבל כ"ז יש לה זמן קבוע לדם בית הרעי ח"כ חבו' יכולה לספור ג"י הראשונים נעח שאינה מוציאה דם ממש לא חלינן וב"ש אם גם נשעה שמוציאה יש לה שעה ידועה יכולה לזהר ולא חלינן וכ"ז פשוט וברור : שם סק"ד ולהלות בימי נדחה עדיף טפי ממכה שבגוסה בו' עיי' בס' עלי לבונה מביא ב' מ"ל דגם לרמ"א דחולין במכה בימי נדחה גרע טפי ופסק בנידון זה דמלאה אחר ג"י אין לחלות בימי נדחה ומביא ב' ס' תפארת למשה שפסק בן בק"ק בריסק והסכימו בעלי הוראה דאין לחלות בימי נדחה אפי' במלאה אחר ג"י עיי"ש : שם סקע"ז ועיי' דגמ"ר בו' ועיי' לחם ושמלה ש' סקכ"ב שכ' וז"ל ובחמת כי מלשון הש"ך לא משמע דמיירי בהכי אלא משמע דמנכג הוא שאפי' ראהה כמה פעמים מ"מ מראה שהיא נחה לטכר עלמה נריבס להמתין בו' וז"ל דס"ל לבעלי מנהג זה דנוכחין שלא לחלוק בין שמשם ללא שמשם ע"כ לעולם נשתיא רוצה לטכר ח"ע נריבס להמתין ס' ימים ואפי' ראהה קודם ראי' זו כמה וחסותה ולא טבלה

באר יעקב

הלכה י"ג ועיי' נדרים (דף ל"ט ע"ב) ונחוי"ע
 שם וראי' לדברי הט"ז מירושלמי שהביא החוס'
 בסוטה (דף כ"ח ע"ב) ששאלה מטרוני' טעמא לר"א
 ולא אמר לה - ולהשיב טעם לא"י משום חיבה אפשר
 דשרי עיי' טורי חזן תגיגה י"ג :

סי' רסב מחבר ס"ב כגון שכחנו לו עיניו כאב
 מוטט וכיולא בזה באור זרוע כתב
 עיניו או ידיו או רגליו וכ"כ בחידושי רמב"ן יבמות
 פ' הערל דלא דוקא דעינא אלא דס"ה דידא ודלועא
 ושאר גופא וכ' דכאיב כל דהו משמע לאו דאיה
 צי סכנה אלא שאם ימול מחוך כאבו יבוא לירי
 סכנה עיי"ש :

סי' רמג ס"ב תמחין עד שחגדיל - עיי' נוב"י
 מה"ס סי' קל"ה שהקשה על הרמב"ם
 ומחבר דהא בגמ' סתמא קאמר שלישי לא תמול -
 נעלם מפינו הבדולה דברי הרשב"א בחי' ריש פ'
 הערל - ועיי' גטין (דף כ"ח ע"ב) חוס' ד"ה והא
 צעי : ישראל שהוא ערל שמתו אחיו מחמת מילה
 הוא מצווה להניח תפילין בשבת מפני שכל אדם
 מישראל צריך להיות לו שני עדים והם מילה ושבת
 שהם אות לישראל א"כ מי שאין לו אות מילה צריך
 להיות לו אות לתפילין ושאר כל אדם אין מניח
 תפילין בשבת מפני שהשבת הוא אות ומילה היא אות
 חס"ד הוצא צבית הלל סי' רס"ה ושם אחרון
 לא הביאו :

סי' רסד מחבר ס"ה כיילד אם ישאר מהטור
 עור המופש - עיי' מוהרש"ח במשנה
 שבת סוף פ' י"ט דעתו דוקא אם עור הערלה
 נופש אבל עור הפריעה אינו מטכב ע"ש וחרתה
 שדעת החוס' אינו כן : פ"ת אוקי"ז עיי"ש מ"ש ב'
 השלגת ארי' ועיי' בחידושי' (פ' לולב הגזול)
 להגאון חת"ם שכחב וז"ל דאינו מטכב את
 המילה היינו שהתינוק נימול לאכול בהרומה ולעשות
 פסח אבל האב המצווה למול את בנו לא קיים מצותו
 דלא קיים ולאובו וזה מטכב לעושי מלטה ולא במלטה
 גופא כנ"ל עכ"ל עיי"ש :

סי' רסז ט"ז סקל"ז וזהו כחכמים ולא כרשב"ג'
 כנ"ל : ש"ך סקפ"ג לרבו ראשון כנ"ל :

סי' רסח מחבר ס"ב ומודיעין אותו עקרי הדת.
 בש"ס ומודיעין אותו טון לקט שכחה

וקיאה עיי' בש"ס שם הטעם והרי"ף והרמב"ם והרא"ם
 הביאו זה אך הטור השמיטו והנוב"י העיר בזה
 וכחב הטעם שלא הזכירו משום דלא שכיחא האידיגא
 וכ"כ הגר"א על המחבר : שם אם קבל מלין אותו
 מיד ל"ט שלא הביאו נושאי כלי המחבר שחבר מש"כ
 בש"ס והטור הביאו נשחירו בו לז"ן המטכבין את
 המילה חזורים ומלים אותו שנית ע"כ אך הנה הרמב"ם
 ג"כ לא הזכיר דין זה והרי"ף והרא"ם הזכירו ולריך
 טעם לזה :

סי' ער פ"ת חוק"ה ונחשו' ריב"ש כו' הרמ"א
 לק' סי' רפ"ב סי"ח בכג"ה מביא זאת
 לפסק הלכה - וראיתי במס"ח שלו הגיה בעלמו כן
 בחוך מאמר המוסגר :

סי' רעו באה"ש סק"ט אבל מלפניו כו' מותר
 למחוק עיי' בחי' רע"ק ב' ספר יראים
 דס"ל דזה דוקא בכלי אבל בכחב על הקלף אינו
 נמחק גם לפניו וכחב דודי הגאון בגם דמשמעות
 הפוסקים אינו כן מ"מ אם נכחב חיבה לפני שם
 בקירוב עד שנראה כאלה שסוף פסול כמבואר בסו'
 רע"ד ס"ד ולריך תיקון וודאי לכתחילה אין למחוק
 האות שלפני השם רק ימחק חיבה או שחי חיבות
 שלפני השם ולכתוב באופן סי' רימחק כדת וכן
 סוריתי הלכה למעשה וזה פשוט עכ"ל :

סי' רפא בגזלית צבי ולפי"ז לא יפה פושט כו'
 כבר קדמו המחלית השקל שם וז"ל
 ולריך להשיג ע"ז כי אין הסופרים נזכרים בזה
 עכ"ל : שם סוז מלאחי כן בחשו' מהר"ם מלובלין
 לא ידעתי מה מליאה מלא הרי המג"א הזה שהביא
 הג"ז בעלמו שם הביא זה בשם חשו' מהר"ם מלובלין :

סי' רפב פ"ת ססק"ח ולא צדפי ספרים - תולי
 ז"ל ולא בכחבי קודש שהם קדושה
 טלמא : באה"ש סקי"ג משחיק דברי הט"ז שמקור
 דין דרמ"א דס"ח שיש בה עשה מותר למכרה הוא
 מהריב"ש הוצא בב"י אר"ה סי' קנ"ג ובאמת מבואר
 זה גם בהרמב"ם (הלכות ס"ח פ"י ה"א) דס"ח פסול
 הוא כחומש מן החומשים וכן ל"ן הגר"א ועיי'
 נוב"י מה"ק חיו"ד חשו' ע"א וחמוה איך נעלם
 מפינו הבדולה דברי הרמב"ם והריב"ש ומחבר
 באר"ה סי' קנ"ג ס"ג ודברי הרמ"א כאן :

מחבר

חוי"ע באופן נטון דהגה הכא הוי שחי כללות הסמוכין זה לזה ולר' ישמעאל אמרינן דדינין אוהו צריבון ומיעוט וה"ע הואיל ושיגה הכתוב להשיב הפרט אחר השני כללים ש"מ דלגלויי דלא נדרוש בכלל ופרט ככלל החורה והיינו דוקא לדידי' דס"ל דכלל החורה כולה דרשינן בכלל ופרט הכא דשיגה ש"מ לגלויי דלא נדרוש כמו בכל החורה דאל"ה למה שיגה הכתוב. אבל למאן דדריש בכל החורה צריבוי ומעוטי נאמר איפכא דכאן שיגה מבכל החורה כי היכא דלא נדרוש ככלל החורה אלא בכלל ופרט וא"כ אנו דקיי"ל כר"ע דדריש בכל החורה צריבוי ומעוטי כאן דשיגה ש"מ למדרש בכללי ופרטי לכן יפה קיי"ל להלכתא כאן למעט עבדים ושטרות וקרקעות ועיי' ב"ק ס"ד ב' חולק ס"ו א' ובסוכה דף נ' ע"ב ובשבוש דף ד' ו' א' אף לפי"ו הרמב"ם שפסק כאן כר"ע היאך פסק כהא דבי ר"י גבי במים במים בפ"ב מהל' מ"א. וי"ל עפ"י מ"ש הט"ז סי' פ"ד בראש הסיומן שגם הרמב"ם ס"ל כהא דבי רב עיי"ש :

שם פתחי תשובה סק"ב והאמת כמה שכתב הרמב"ם בספר המלוה מלוא עשה פ' וז"ל מלוה פ' היא שזינו לפדות צפור אדם שיתן הדמים לכסן והוא אמרו צבור בניך חתן לי ויבאר לנו כהנייה הזאת איך חתי' והוא שיפדנו מן הכסן וכאלו כבר זכה בו ויקאו ממנו בהמשה שלעים הוא אמרו אך פדה חפדה את צפור האדם עכ"ל ועפ"י דברי האמת האלו תקנו הגאונים ז"ל נוסח דמאי בעיה טפי שיהי' דרך פדי' וכאלו כבר זכה בכסן זו והוא קונה אוהו בזה' שלעים וזה ברור. שם באה"ע סק"ב יש לפדותו ביום ל' אחר כ"ע י"ב השל"ג ואפשר לאמר כו' עיי' מג"א סי' של"ע סק"ח שהביא כמה ראיות שאין לסמוך ע"ז ועיי' בתשו' פמ"א ס"ג שהאריך והסכים לדעת מג"א והעלה וז"ל ופשחא חמינא בעת מי שידוע לו שנפדה ביום שלשים עפ"י סוראס זו (פי' סוראס הב"ח והש"ך דאחר כ"ע י"ב השל"ג מקרי מחודש ומעלה) אינו פדוי כלל ואריך פדיון אחר ע"כ. ועיי' פמ"ג באו"ח סי' של"ט סק"ח כתב דאפי' לדעת הש"ך ודאי דלכתחילה אין לפדות עד יום ל"א ע"כ : שם אז יש לפדותו כליל ל"א של יום החגיגה עיי' בת'

סי' רצ"ה מחבר ס"ו התפוס עם החמת פי' מין חפוח יערי עיי' לבושי סרד בחידושי דינים שהבין פי' חפוחי יער הוא חפוחים קטנים וממולים הגדלים צינר :

סי' רצ"ז פ"ת סק"ד עיי' חשו' חו"י כו' עיי"ש ועיי' בתשו' פמ"א א"י סמ"ך שפסק במי שנטבע העגלה עם הסוסים צטיט ורפש דאם הסוסים הם של ח"י העגלון מותר לומר לו קח שוורים ותעזור לסוסים להוליא המשא [של ישראל] אבל אם הסוסים של ישראל אסור לומר לו שיעזור עם שוורים (ואף בקלן אסור ולא שייך לומר ח"י בדידי' קח עסיק דהוי בקלן בשבת עיי"ש) אבל לשכור ח"י סתם להוליא המשא ואם יעזור ח"י בעלמו בשוורים מותר אף שהסוסים של ישראל אכן הם הסוס עצמו נטבע ויש משום לבט"ח דהוי דאורייתא ואי אפשר להוליא הסוס כ"א ע"י שיקשור שוורים מותר לומר בפירות לא"י שיקשור שוורים דמתירים שבות משום לב"ח והביא מהא דמותר לומר לא"י לחלוב בהמתו בשבת ועוד ראוי עיי"ש ופשוט דכ"ז מיידי היכא דא"א בקל להשיג מבואר דגם הפמ"א ס"ל כהו"י :

סי' ש"ו פ"ו סק"א ע"ד מ"ש הרמב"ם בהל' כלאים פי' צדין שטענו או לא קתני או לא. פליאה הוא איך החציפו עיניהם ממ"ש הרמב"ם הל' עדות פ"י ס"ג עבר עבירה כו' או שלבש שטענו שהוא שוע. אז עוי או נז"ל פסול לעדות מה"ת ועיי' בלח"מ מ"ש מזה והעירתי לזה ג"כ ידידי הרס"ג סוע"ה מו"ה אפרים זלמן חתן הגאון ר' יוסף כ"י מוילנא :

סי' ש"ה מחבר ס"ג חוץ מקרקעות ועבדים ושטרות. יש לעיין דהא קיי"ל כר"ע דדריש כל החורה כולה רבוי ומעוטי ולמ"ד (לרבי סה"ל) דדריש צריבוי ומעוטי לא ממעט אלא שטרות ומאן דדריש בכלל ופרט וכלל ממעט כל אלו דדרישי הכי ופדויו מבין חדש כלל בערכך חמשת שקלים פרט חפדה חזר וכלל ואחס דן בעין הפרט דבר המטלטל וגופו ממון ילאו קרקעות שאינם מטלטלין ילאו עבדים שהוקשו לקרקעות ילאו שטרות שאין גופן ממון וא"כ קשה להלכתא אהלכתא ומלאתי שבעיר כזה בתו"ע בפירות פ"ט מ"ח ויש לתרץ קשיית

באר יעקב

בתי' נוב"י מה"ח סי' קפ"ז : פ"ת ס"ק כ"ח חין
 הולכין בממון אחר הרוב ועל פי זה קשה מה שהביא
 לעיל בשם חשו' ביה שמואל אחרון ז"ל לפדות
 ולברך בשאין הכבוד כאן משום חזקה דלתיא מכח
 רובא וקשה הא בממון חין הולכין אחר הרוב ועיי'
 בחשו' מהרי"ם פאדוה שחירץ קושיא זו בהקדמ
 שהקשה האך פודין שמה עריפה הוא וקיימ"ל בכור
 שנטרף חין פודין אוחו ובממון חין הולכין אחר
 הרוב והביא שלשה חירוטים (ה) עפ"י שיטת החוס'
 דכרוב מעליא הולכין אחר הרוב אפי' בממון (ב)
 שיטת הש"מ (ב"ק י"ח) דבמלוה גם שמואל מודה
 דאוליין אחר רובא (ג) סברה בעל הפלאה דלא אמר
 שמואל רק בצידון שאין שום ג"מ רק לענין ממון
 כגון בשור שנמלא גחמן חבל כל שיש ג"מ לענין איסור
 ג"כ אוליין אחר רובא אף לענין ממון ועיי"ש
 שם אריך ומסיק לפדות ולברך מכח חזקה דלתיא
 מרוב כדעת הב"ש אחרון ז"ל :

סי' ע"י מחבר ס"ג ונשחט על פי' כו' וישלם מביחו
 אף לרבנן דבעי נז"כ ביד וסכא לא מחוקמא
 צו"ג ביד דהא נשחט על פיו קחני (חוס') מ"מ קבא'
 הוא דקאסו רבנן ללא למשרי בכור אלא מי
 פהוא מומחה דהא רב גידל היה י"ח חודש חלל
 הרועים להחבוקן במומים (הרא"ש) : ש"ך סק"ב דלא
 לישקול אלא פלגא ירנה אלא פלגא צבהמה גסה
 דהיינו רביע או שצ"ל במקום פלגא רביע . ועיי'
 בחו"מ למכורש"ח דלא נהירא לי' פי' זה דהא
 צסתמא איירי צכהן . דחין רואין . בכור דישראל
 כדליתא בגמ' וא"כ מה פשע הכהן בזה שישראל
 נחן לו הכבוד והוא בע"כ צריך לקבלו כדליתא
 בפוסקים לכן השגי עיקר :

סי' ע"י ש"ך סק"ח אבל צאמח דעת הרמב"ם
 נראה נכונה שהרי ר"י לא הזכיר
 דבריו ישראל פלוני כו' . יש לעיין בזה חי דברי
 ר"י אמר רב מיירי בדלא אמר פלוני איך קאמר
 הגמ' בחר הכי סיפא וודחי מסייע לי' מאיש
 פלוני נאמן הלא נפקותא גדולה יש בין אמר פלוני
 דבאל . עבדא לגלויי ובין לא אמר פלוני :

סי' ע"י מחבר ס"א זאם חתך אבר והגיוו כו'
 והרע"ב בחולין פ"ד מ"ב פי' ילא רובו
 כאחד ויש למידק דהא לפי המסקנא לא בעינן רובו כא'

כ"א גם במחחק ומניח יקבר . וכמו שפסק המחבר
 כאן . אך יש לחרץ דהנה דרכו של הרע"ב לפרש
 המשנה כפשטה האף שאינו אליבא דהלכתא וכמו
 שכתב רש"י בעלמו בחולין (דף ע' ע"א) לפום
 ס"א בד"ה חי ימא וז"ל דאע"ג דשנינן לעיל מחחק
 ומניח נעשה כו' בניח בעלמא שני אנב דוחקי'
 ומתייתן במשמעותי' קיימא ע"כ לשון רש"י הרי
 דמשמעות פשט המשנה יוחר טוב . לפרש רובו כאחד
 ולא מחחק ומניח לכן פי' הרע"ב לפי משמעות
 הפשט האף שאינו אליבא דהלכתא כדרכו
 במקומות רבות ומלאתי להגאון רע"א שהגיו דברי
 הרע"ב צ"ע ולע"ד ברור כמש"כ אשר בזה יסולק
 תלונה הגאון רע"א מעליו . במקומות רבות צפי'
 המשנה אשר לא יכולם הגליון להשחרע פה ויחדתי
 ע"ז קונטרס מיוחד בפ"ע ח"ל ועיי' חו"ע נידה
 פ"א ובקונטרסי הארכתי :

סימן שב

פ"ת סק"ד עיי"ש מ"ש ב' חשו' כנסה
 יחזקאל ובלבדשי שרד צחי' דייס
 הביא דברי הכנס"י וכתב ונראה שחלילה להחיר
 בזה עיי"ש מלתא בעמי שהוא איסור כרת וקשה
 לעמוד על צירורו של המנהג ובמה"כ סגן הביאו :

סי' ש"ב

מחבר ס"א עד שישייר מקלת עיי'
 צבאורי רי"ע אלגזי להלכות הרמב"ן
 הניח צ"ע אם צריך דמקלת הנשאר יס' צו כזית :
סי' ש"ב רמ"א ס"א אם לא חלל העיסה ישאל
 לחכם ועיי' שו"ת חת"ס חאה"ע ח"ב
 ס"ם ז"ב : ש"ך סק"ז ד' ס"ד כו' . ריש דף ס"ג ז"ל
 דף ל"ע כו' ריש דף ל"ח :

סי' ש"ב

פ"ת אור"ק ב' עיי' ש"ך סק"ב ועיי'
 בס' יערוח דבש כו' . עיי' חשו'
 צבוי ח"ב סי' ז"א מה שדחק להגיה ולפרש דברי
 הש"ך : מחבר סי"א נחן שאור כו' עיי' בלב"ש
 צחי' סק"ז דאם חין ס' בעיסה נגד השאור אז
 יכול להפריש ממקום אחר (דשאור בעיסה הוי
 מבשא"מ דבחר טעמא אזלינן וטעכ"ע דאורייתא)
 אבל אם יש ס' נגד השאור דבעל מה"ח רק מטעם
 המחמץ דהוי מדרבנן אז אינו יכול להפריש ממקום
 אחר דהוי מן חד דרבנן על חרי דרבנן והוי מחויב
 על הפטור וכ"ז בשאור אבל נחערב עיסה שלי"ה
 בעיסה (דהוי מב"מ) אם דחויצית היא רוב או
 מחלה

סי' שרד ש"ך סקכ"ה לא קאי אלדנר עבירה כ"ל : שם סקמ"ג אפי' מומחה כ"ל ות' אינו נמחק : בחי' רע"ק בסעיף מ"ג וב' אריב"ש הן הן דברי הרמ"א סעיף ל"ע ולא ידענא למא העתיקו : ש"ך סקל"ו ולפעמים כו' כבר כתב הרמ"א כן בסעיף מ"ג : שם סק"ע ולא ידענא מאי קשיא עיי' חשו' חת"ס חו"ד סי' שכ"ב ד"ה אלא מ"ש בזה ליישב קושיא הכ"מ על נכון :

סי' שזמ ש"ך סקכ"ה דאמרינן בש"ס מו"ק (דף כ"ו ע"ב) :

סי' שזג ש"ך סקכ"ב תחת שכ"ה ל"ל שס"א וכפול שם הדין :

סי' שזז ל"ן ש"ך סקכ"ב שייך על נראה לי השני שבסעיף ג' : ו"ו סק"א יש בירושלמי המח יודע ושומע קלוטו בו' יש לתמוה מדוע העלים עיניו מש"ס ד"לן שבת (דף קכ"ב ע"ב) וכביא מירושלמי :

סי' שזח פ"ת סק"א ופאי' איסורא ליכא וכחב דודי הנאון מוהרא"ל וז"ל עיי' שר"ע של אדמו"ר חו"ה סי' תקכ"ו דמ"ע לקיברו באוחו יום ועיי' לחם משנה ה"ג שמות פ"ד הל' ח' דכתב ג"כ דכמו שמדמה הש"ס (סנהדרין דף מ"ו) כל מח להרוגי ב"ד לענין לאו דלא תלין כן יש לנו לדמות לענין עשה דחקברנו ביום ההוא ולפענ"ד יש הוכחה מדברי הרמב"ם פט"ו מה' סנהדרין דבסלפס זיין הביא הא דאם לן עובר בל"ת לענין הרוגי ב"ד ומ"ע דחקברנו ביום ההוא וכו' דלא הרוגי בלבד נטר לה עד הלכה ח"ת מזוהר דאחרווייהו קאי ומה שלא כתב רק המלין אח מתו משום שכן הוא לשון הש"ס וכמש"כ הלח"מ :

סי' שס"ד פ"ת חו"ק ה' ובש"ס משמע איפכא ערכין (דף ז' ע"א) ועיי' ברש"י :

סי' שעג בנח"צ ולענ"ד אחר מחילה כח"ד תמה לני כו' כבר קדמו החכ"ם בהשו" כ"ו בקושיא זו על הבית יעקב : מחבר סעיף ד' ומיסמא לשומרת יבם כו' . והוא מחשו' הרשב"א דליף מאשחו קטנה (יצמות דף ס"ט ע"ב) דמטמא לה כיון דיבית לה עיי"ש והקשה בזה ידו נפשי האברך סבב החריף ובקי מסולסל ומחודד העלה המסורסס מו"ס יוקף וזכר הרבון שלי"ס"א קישי'ענמה דהנה החם שפיר אמרינן דקוי לה מח מצוה כיון דלא ירמי לה קריא ולא פנו לה אכל הכא דמסקינן דחלקו הנכסים [שם דל"ע ובאה"ע סי' ק"ס] י"ל דלא חיי מ"מ כיון דירחי לה מחלה כמו היבם קריא וענו לה . ואף דבכחובות (דף ק"א

מחלה על מחלה אז יש להפריש ממקום אחר אבל אם העיסה הפעורה היא רוב אינו יכול להפריש ממקום אחר וכי"ל יעשה בשניהם (פי' בשאר צמ' ובעיסה ברוב) יקח עיסה שאין בה שיטור חלה ויזרק לשאר זה או לעיסה זו עד ביה' בין שניהם שיטור חלה ויפריש מהעיסה זו ועיי"ש . עוד כתב שם בסו' קי"ז דמה שבוהגין שלוקחים שאור מהעיסה טרם שנוטל חלה ועושים ממנה משקה שקורין בארש"ט (ולא מהני מה שנוטל אח"כ חלה מהעיסה כיון שנדעתו לחלוק הוי כשתי עיסות) וכחב דאם אין ס' נגד השאר אז יכול להפריש ממקו"א ואם יש ס' אז אינו יכול להפריש ממקום אחר והבארש"ט אסור וגם הכלי צריך הגעלה ואף בל"ח מהני הגעלה : שם שם שלא הורמה חלה . בלבו"ש בח"ד הורה במעשה שעשו פה הלכותה בקערה מעיסה שלא הורמה חלה וזכרו ערב שבת סמוך לערב ז"ל ודאי ראוי להמיר שלא ליקח חלה מפת הלכותה עלמה כדעת הט"ו (הובא בבא"ט סקי"ח) אכן לפיכך שבת נוכל לסמוך על משמעות דברי הש"ך להחיר ליקח מפת הלכותה עלמה עיי"ש ואם זכרו ביום השבת עיי' פרמ"ג בש"ד סי' ל"ב ד"ה שאלה שחורה דאם נשאר קלה פת מן הלחם או מן פת הלכותה בעלמא יוכל להניח עד אחר ש"ק והחבשיל והבשר יאכל דחלת חו"ל אוכל זהולך ואם אכלו כל הפת ולא נשאר רק הבשר והרוטב הורה כיון דיש ס' נגד מטע עיסה של"ה מותר ולא שייך לומר שכל העיסה נעשה נבילה דהיחר לא שייך כ"נ עיי"ש ועיי' לבו"ש שהביא וביאר דבריו ופסק בסו' רנ"ז דאם לא ה' ס' נגד העיסה של"ה אז רשאי להניח מטע מסרוטב ובשר ובמו"ק יפריש ממקום אחר עיי"ש :

סי' שר"א ש"ך סקי"ד ואם לקח ישראל כ"ל . ברם"א ס"ס אך גם בדיני תרומות כו' השמיט כמה דינים שכ' הטור כו' עיי"ש בטור סי' זה שכ' בת כהן נשואה לישראל חשו"ק פסלה והוא נגד משנה ערוכה (יצמות דף ס"ט סו"ע"א) האוגם והמפתח והשועט (פרש"י אפי' ע"י חופה וקדושין) לא פוסלין . שוב מלאחי שתמה עליו בזה כנזכ"ו מ"ח סי' ר"ב ב' הגאון מוהר"ו ועיי"ש :

סי' שר"ג ש"ך סקי"ח ולמה מכרה ח' ולמה הוא ר"ח ר"ל ולא מהני . ותחת מכרה ל"ל מכירה :

באר יעקב

לאחר ג"י מותר וכ"כ הראב"ד שם להדיא בדליכא
אחר מותר לעשות בנגעו בעלמו לאחר ג"י בדבר
האבוד בכל גווניו ואל"ל דקאי על צפרהס"א דלח
סעיף דלבו"ע אסור וכ"מ שחי' צדבריו בחי"ר :

סי' שפ"א רמ"א שאינה רוחלת עיי' ט"ז וש"ך
שהביאו ב' מ"ב דמחיר לרחוץ ללבוש

לבינים והסכימו למ"ב רק שכתב שלא תרחוץ רק
אוחו מקום וירכוזים עיי"ש (והבא"ט הביא דברי
הע"ז בסו' שפ"ב) ובתשו' פמ"א סי' ח' פוסק באשם
שחל טבילתה במוס"ק ובשבת סי' יוס שביעי לאבילות
דידה מותרת לעשות החשיפה ביום עש"ק ולטבול
במוס"ק (הביאו הבא"ט לעיל סי' קל"ט סק"ח)
ולענין נטילת האפרנים לא דבר הפמ"א וכתב דודי
הגאון ולעג"ד אפשר שיותר טוב שהטול במוס"ק
בכדי שיסי' אחר ז' (עיי' ע"ז סי' ש"ז סק"ג) דכיון
שנוכל לעשות בהיתר לענין אבילות יותר טוב ועייין
בסו' קל"ט דלרש"י לא הזכיר רק שהחשיפה תהי' ביום
ובנטילת האפרנים אפשר לומר דלא שייך מהומה
לביחה ובפרט דלהשתלחות ורוב הפוסקים חשי'
החשיפה דוקא בלילה ול"ע ועיי' בנב"י מה"ק חיו"ד
סי' ז"ע בגידון בזה ומוס"ק הוא יר"ט והחיר לתוף
ולפול אפרנים ביום עש"ק והוא יוס ששי לאבילות
דידה עיי"ש ועיי' בסד"ט סי' קל"ט ובס' לחם ושמלה:

סי' תב באה"ט ססק"ה וכתב דהכי משמע לשנא
דש"ס ודודי הגאון הגיה בל"ע איך שלשה

רועי ישראל הב"ח והע"ז והש"ך ז"ל אשתמיט לכו
לפי שעה גמ' מסורסת מועד קטן (דף י"ו ע"ב)
לא לריכא שחל שביעי שלו להיות בשבת ערב הרגל
תגא ברא סבר לס באבא שאל דאמר מקלח היום
בטלו יע"ש מבואר דאף בשבת אמרינן מקלח היום
כטלו ואף שיש ליישב בדוחק ואלו בגאונים סג"ל
הי' להם חירון מרווח עכ"ל ה"ס להם להזכיר הש"ס
הג"ל ולקיים בהם ודברת בס :

ס"ח) אמריק דקבורה מחויב היכס ע"ס י"ל לחת' סלח דעומת
כסן לא דחיק רק היכא דסיח ודחי פ"מ אבל לא בזה דלא הוי
פ"מ פ"כ ובלחמ ית להבין דהא ביבמות (ד' כ"ט ע"ב) נטי
רבה האמר לב"ש נשואין עופה או חירוסין עופה אל' חביי למחי
סלחא חלימח לירשה ולמחא לס כו' שהחא ארוסה בעלמח חני
ר"ח אשמו ארוסה כו' ולא תמחא לס עשה כה מאמר מיבעי עיי"ש
למחא אף במאמר ובג"ש מאמר קנים ק"ג ואפי"ה אינו מעמח מכל"ס
לארוסה ובלח"י י"ל דחאי בעי רבה חי מאמר נשואין עופה
לענין ירושה ופשיט חביי דלינו ירשה מק"ו לארוסה הא עם
(ג"ח ח') סברי ב"ש כהדיא דיתלקו ודוחק לומר דבעי עם חי
ירש כולו דל"כ הוי ליה לפרושי וי"ל דהגמ' בעי סחם אס יורש
הנכסים שפלו לה כשהיא שומרת יבם לחי' חביי עם חך רבה
בעל האבטי' עם חירן סי' אחר וי"ל דהגמ' בעי חי מאמר לב"ש
קונה וממחא לה היכי דנשאל מאירוסין דלח אינו יורש אף הממחא
המכסיים האנוסין ושיולאים לחי' עולה עם (ד' ל"ח ח') ואף
דרבה מי' חירון אחר פ"ז לא סליג וכ"ס באה"ט (פי' ק"ס ס"ה)
וע"כ בעי חסיד טכא כפסח בה מאמר לב"ש דקונה ק"ג חי נשואין
עופה וירשה וממחא לס אף דברי הרשב"א עוד ז"ע ודאיחי מה
שאלת כחמסה רבה בזה ידידי הרב העלה הג"ל אף אכפ"ל :

סי' שעה פ"ת חו"ק סי' קינר בהעחקת חשו'
סדדכ"ז ועיי"ש דזס הוי פשיטא לי'

לפשוטא דביה"ט כחשב מספק ליום דמסק אבילות
לסקל רק דהשואל שאל דמסק נחשב ביה"ט דסוף
יוס ז' בלילה ויהי נחשב למקלח לילה כטלו לדעת
הסוברים דדי במקלח לילה והשיב דמסק אבילות
לסקל אמרינן אף חרי קולי דסתרי לא אמרינן -
ולענין שוחט שאירעו אבל עי"ל סי' ח' בבא"ט
סקל"ז מ"ס ב' סשו' ב"ע שמי"ב קבלה אשר אבל
לא ישחט ובס' לחס"ס העתיקו ועיי' מ"ש בפ"ח
חו"ק סי' כ"כ הפעם משום מלאכה ע"כ במקום ובאופן
דמותר לאבל לעשות מלאכה מותר לשחוט :

סי' שפ"ב רמ"א סי' ולאחר ג' ימים ית להקל -
משמע שמכריע כן מדעתו וקשה דהא

גם לדעת המתמירים מותר לאחר ג' ימים דעיקר
המתמירים הוא הראב"ד ומביא ראי' מעני המהפנים
מלדקס דאסור חוץ ג"י ע"י עמנו חשי' בנגעס אבל

הוספה

סי' יח פ"ת חו"ק ז' ועיי' בת' שבו"י כו' וכן
הורה במק"ש סי' כ"ט הלכה למעשה כן

וסיים שם וז"ל כשנמלא החתך בהעלם בעומק
דהיינו בהעלם גופא אבל לא בלובן אסביב העלם
שהוא רך ולא חלינן דשם איפסס הסכין וכ"כ מהר"א
שוחט

סי' נ ש"ך סק"ז שהשוד על בגיבס אינו חסוד
על השחיטת - אבל בתשו' רמב"ם כתב

דאין להניחו להיות שר"ב כשנמלא בידו בגיבס
בפרהסיא ואפי' עשה תשובה ית חיה"ס ועיי'
בנ"ז לק' סי' קכ"ט סקל"ד עיי"ש :

דברי כנה"ג זכ"ל או שומד באסיתא אלא שנחבר
ויש חלל בין זכנא לאסיתא נקרא שף מדוכתי'
והלבושי שרד בפתיחה אוח ע"ו כחז וז"ל דמלשון
של באה"ט לוח לי' פתח עיי"ש וזאתה חי' שנחבר
ט"ם וז"ל שנחמך ויש חלל בו :

סי' סמ פרס"ג לוק"ה ובענין היתר מכירת כהמה
כו' ונפמ"ג זכ"ל סי' תמ"ח הביא בשם

חשו' בית אפרים חזו"ח סי' ל"ה להחיר בפשטות שיי"ש :

סי' ע רמ"א ס"ו ואפי' בדיעבד נוכנין לאסרו
עיי' בפמ"ג סי' ס"ט ש"ד סקט"ה מ"ש ב'
המג"י כזה : ש"ך סק"ה ונפ"מ דאם נמלחו הדגים
מ"ש הרע"ק כזה כבר קדמו הפמ"ג וכ' עוד נפ"מ
כזה עיי"ש :

סי' פא רמ"א ס"ב מיכו זכונג עיי' בס' ושב
הכהן סי' ל"ט בד"ה ולפי"ו הי' יולא דין
גדול בו עיי"ש :

סי' פד עי' חז"ל כלל ל"ח סי' י"ט זכיתר ר"ש
מ"ך הוקן ועיי' זכנ"ל ס"ס . זל"ט כזה

דרבינו אפרים שהחיר היינו משום דלמלוותי היין
וודאי כלה בחטור והשמרים היתר הוא אבל כח
לאו משום דלמלוותי והטעם אשרה חודה דהא
פגומים הם ומה מועיל דנתייבש דלמלוותי הא סגריה
עדיון קיימת (עיי' בפ"ה בס"י ק' לוק"ג) ואל"ה דמתמת
חוס החנור גוף החולעים נפשים עפר מי יאמר שהם
החולעים יפעל בגופם כן וכעין זה נמלא בדגמ"ד על
הש"ך בס"י קכ"ג סק"ו. עיי"ש . ועוד אה נסמך על
רבינו אשר"י בסתם יינם דרבנן נסמך ג"כ ע"ז
בחיבור שלטים דלורייתא אחמה :

סי' צ ט"ז סק"ב אמנם חמשה על פ"ה קדוש קו'
עי' במנחה יעקב שכחג שמעלס מהט"ז

דברי הראב"ן בס"י י"ד ומכר"ם מרומיניבורג סי' של"ה
שכתב ח"ל וכבר וכולל האוסר אה הכשר בנישול
אוסר כמו כן בכבישה ומכאל לסדיא בדריהם
דאסרו זכ"ל חף דאיכא גזירה לגזירה ט' עכ"ל ועיי'
במק"ש סי' ס"ב שכחג דלפי מה שכחג הט"ז זכ"ל
סי' תקט"ו לא קשה גידי עליו ולא נעלם ממנו
דבריהם דמ"ש הראב"ן ומכר"ם הייע כולם חדא
גזירה עיי"ש :

סי' צב באחדים ס"ק ט"ז וז"ל אבל קשה לי דלפי'
למס יאמר סקדירס ולא אמרינן ג"כ
ממנ"ס כו' ויחא מותר גם סקדירס כו' לכן נראה
לי

שחט מפרחג ע"ש הגאון מו"ה גבריאל זל"ל . ואף
שנעזבדא דמכר"ח בשם מהר"ג הג"ל הוי פגימה
גדולה בסכין והכשיר בכ"ז המעיין בחשו' הג"ל יראה
דלא סמך ע"ז להחיר בפשיטות אבל פתח
מתירה לפורן צודאי יש להחיר בלי פקפוק :

סי' כח פ"ת לוק"ד ועיי' במג"א סי' תקפ"ו סק"ו
כו' עיי"ש והגראה לחרץ קושיח המג"א

דכיון דכרי"ף והרמב"ם והרא"ש השמיטו החילוק
שזכר בש"ס (סוכה דף ל"ג ע"ב) בין אשחור מעיו"ט
ובין אשחור ביו"ט י"ל דס"ל כמש"כ הט"ז בס"י
אמ"ו סק"ו דלא שבקינ פשיטותא דר"פ וניזול בחר
ספיקא דר' ירמ"י ואין דחוי אלל מניה אפי' לקולא
ולכן כחג שס דהרמב"ם והרא"ש הסירו אפי'
באשחור ביו"ט לכן סתם המחבר כאן חייב לכפות
דמשמע חף בזכרה :

סי' לא באה"ט לוק"ה העתיק תחלת דברי
הכס"י ולא סוף דבריו שכחג דכשאר

ימות השנה יש לפתוח אבל החב"ש כחג לסיפור
ועיין פמ"ג כאן ובס"י מ"ז במ"ש דאין נכון להשליך
הדקין כבר אלוות בימי הקיץ עיי"ש ועיין בלכ"ס
סי' ל"ט לוק"ג שכחג ג"כ דכל מידי דשכיח לריך
בדיקה כמו בריאה . חולם בחשו' בית אפרים ס"ז
לא כחג כן עיי"ש :

סי' לז פרס"ג ש"ד לוק"ג ל"ד הגראה מדבריו
להדיא שלמד בפשט הכרעה הש"ך דאם

הרגיש במשמוש היד בעודה שלימה שיש מחט ונפחה
או יש להכשיר בהפ"מ דוקא . אבל אם לא הרגיש
מקודם חף שנפח הריאה ואח"כ מלא בחיתוכה חף
בהפ"מ אסור . אבל במק"ש סי' ט' כחג בטוח
הש"ך דאם הרגיש מקודם בעודה שלימה שמחט
בחוכה ונפחה או אפי' בלא הפ"מ כשר אבל אם לא
הרגיש מקודם ונפח ולא בלכ"ו ואח"כ מלא בחיתוכה
מחט או שלא בהפ"מ אסור ובהפ"מ מותר עיי"ש :

סי' מח בנקח"ב על הט"ז סק"ט וכמו שכחג
ז"ל וכש"כ :

סי' נג ש"ך סק"ד ולפי"ו בהנך אלוות
שמוליכין כז"ל :

סי' נה פרס"ג ש"ד סק"ח וז"ל עיי' כנה"ג בשם
זמש"א ח"ל להכיר אם נשמע אם יש

חיכוך ושריטות בזכני וודאי שף מדוכתיה ועיי'
חכוך הוי עכ"ל עיי' זכנ"ל סי' זכ סק"ב שמעתיק

וגם במק"ם בסוף השו" סג"ל תמה על הט"ז בזה
והניחו בל"ע : בחבר ס"ז הא דתחית חיסור כו'
עיי' בס' ושב הכהן ס' מ' ד"ה והנה הב"י :

ס' קנג ט"ז סק"א ורמימי מי שהורה כו' וטעות
הוא עכ"ל עיין בס' חסידים ס' י'
תתל"ב מ"ש בזה :

ס' קפז מחבר ס"ה אם יש מכה כו' עיי' בס'
ושב הכהן ס' ל' שהאריך בזה עיי"ש :

ס' רמו ש"ך סק"ב דאפי' אבל תיך י"ב חודש
על אביו ואמו יכול לסעוד שם עכ"ל .

היינו לדינא אבל לפי המנהג שכ' הרב בהג"ה לק'
ס' סג"א ס"ב אחר דלא עדיף סיוס מסכת מסעודת
ברית מילה . ועוד דבהג"ה הכ"ל דייק , בכל סעודה

שבבולס" וכו"כ בס' מקו"ם ס' ס' . ומעתה מה
שהרשים בפ"ת ס' סג"א חוק"ה , ובסיוס מסכת עיי'
בס' רמ"ו ש"ך סק"ו" נתן מקום לטעות בזה

דמשמע מזה דאף לפי מנהג שרי בסיוס מסכת וזה אינו
כמו שכתבתי : שם ובחשו' מהר"ל כ' כדלעיל ס' רי"ד

עכ"ל עיי' במק"ם ס' הנ"ל וז"ל הש"ך קי"ר בהעסקה
ונתן מכשול גדול בזה לפני המעינים דלטעם זה

אפי' התרה לא בעי לסעודה מזה וכמש"כ הש"ך
גופא שם בס' רי"ד הנ"ל אבל באמה טעם מהר"ל הוא

משום דרגילין לידור וסוים דמ"מ התרה מהני עיי"ש :

ס' שו פ"ת חוק"ג ולדידי נראה עיי' מק"ם ס' י'
מ"ג בד"ה ומה שהקשה כו' דאל"כ לא

תמצא כו' עיי"ש :

ס' שפד מחבר ס"ג אם אין שם מי שיחפול
כו' משמע אם יש שם אחר שיחפול

אין לו להאכל להחפול ולהוליא רבים ידי חובתן .
וכ' במק"ם ס' ע"ח הא דמבואר לעיל ס' שע"ו

בהג"ה . דיותר מועיל מקדים יתום היינו להראות
לנו חיוב החפילה של האכל הגדול בחול שהוא יותר

מאמירת קדים של קטן אבל מ"מ לא יחפול האכל
חוק שבטעם זין על אביו ואמו זין על שאר קרובים

להוליא רבים ידי חובתן אם יש אחר וכ"ז פשוט
ולא כחבתי אלא להוליא מלב החכם בעל בה"י בס' י'

שע"ו סעיף ד' שהי' קשיא לו דברי השו"ע אהדדי
ומש"ה נכנס לחלק זין אביו ואמו לשאר קרובים

וסוים המק"ם דכל כהאי מלתא לימרו משמאי עכ"ל
בשינוי לשון קלח עיי"ש :

לי כדברי הט"ז עיי"ש . ויש להקשות על קושיחו
דהא ג"כ לפי הט"ז קשה למה יאמר הקדירה וכמו

סוים בעלמו מדברי הט"ז דסקדירה מותרת ממ"ז
אבל הלפ"ד במחכ"ח שכה מה שהעתיק הוא בעלמו

לק' ס' זה סק"א והוא בש"ך סק"ז וז"ל אבל לענין
הקדירה חיישין כו' ומ"ש לפי הט"ז להחיר הקדירה

עיי' פמ"ג חו"ק י"ז :

ס' צג ט"ז סק"א וקשה אדרבה נימא מדגלי
רחמנא כו' עיי"ש עיי' ע"ז דף ע"ו עמרם

ברי מה ענין קדשים כו' החס איבורא בלע . ועיי'
מק"ם ס' ל"ז שמישב ג"כ בזה ודחה ג"כ ראייתו

ממכר"ם שבמרדכי עיי"ש :

ס' צד פרמ"ג מ"ז סק"ע ובע"ש ושעת הדחק
טבל לשמוך לבשל בקדירה כזו ואף בחול

ואח"כ הו שרי דלא מסתבר לאסור אח"כ כואיל
ואשחרי אשחרי עכ"ל ולא הביא מקור לזה ונ"ל ראי'

לדין מס' קי"ב ס"ד בדין מקום שאין פלטר ישראל
מנוי לדעת המחירין ליקח פח מפלטר ח"י אם הביע

שם פלטר ישראל כו' כחז הש"ך בס"ק י"ג וכן הפ"ח
דסינו דעתה כו' אבל אם כבר לקח הפח מותר אף

אחר שבה שם פלטר ישראל וכ"כ הרשב"א במש"כ
דמחוי כחוכא שכבר יתיר ואח"כ יתור ויאסור עיי"ש .

ומש"ה דברי הפמ"ג לאו יחידאי היא כ"א הרשב"א
והש"ך והפ"ח כחכו ממש כדינו .

ס' קא מחבר ואפי' היא אבורה בהא"ה . עיי'
בחי רע"ק לשו"ע חו"ח ס' חרע"ג :

ס' קב ש"ך ססק"ח דקדירה שבלוע מבו"ח
דאמריין תג"כ איני מודה להס כל"ל :

ס' קה ט"ז סק"א אמנם בשל מחכות . עיי'
מק"ם ס' ל"ז ביורה של נחושא שטמד

בה איסור . לת לזון יותר ממעל"ע ואחר שהורק
מהאיסור בשלו בו היתר השר החבשיל ואף היורה

לא נאסרה כלל ומחשו"ז נראה שלא סמך ע"ז
להחיר בפשטות רק בטרופ שהי' היורה ג"כ כלי יסן

עיי"ש א"לם . בסשו' . ל"ע מסיק דהלואי יהי' כל
שמושחו ברירין לי כהדא מלתא דכלי נחושא אינו

בולע ככוש ואפי' שאר כלי מחכות כדברי חו"ה
וחו"ש שני עכ"ל משמע דבכתיבתו בריר לי להכשיר :

שם בס"ד אין לאסור אוחס בדיעבד כו' עיי' בחי'
רע"ק שניין ע"ז עיין ט"ז ס' ל"ג ג"כ קדמו הפמ"ג

